

BI

Terminkatalog vinter og vår 1994

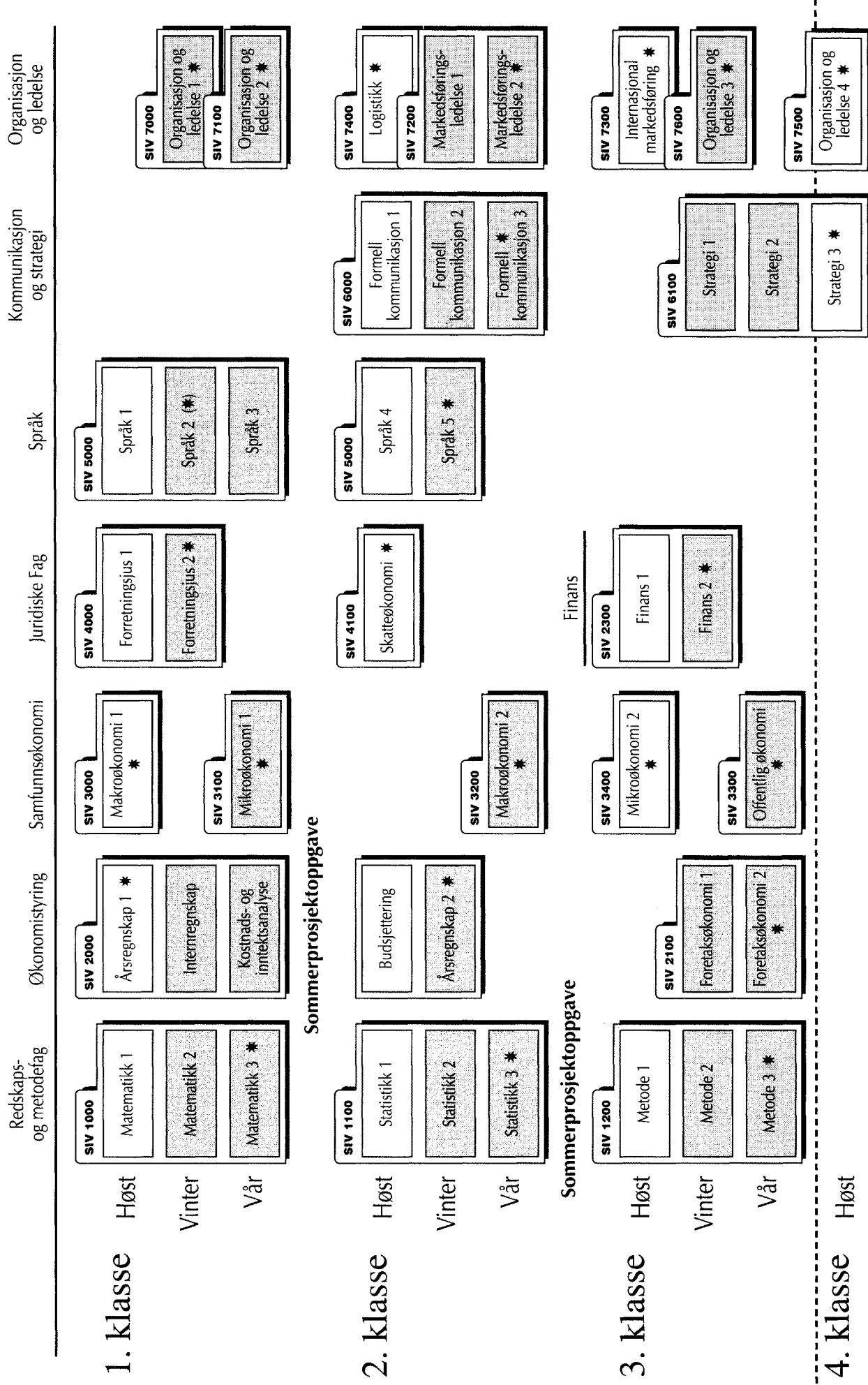
HANDELSHØYSKOLEN BI

Siviløkonomstudiet (1. avdeling)
Revisorstudiet

* = Eksamen

Struktur

Siviløkonomstudiet 1. avdeling

Terminkatalog

Siviløkonomstudiet (1. avdeling)

Revisorstudiet

Vinter 1994

Vår 1994

Utgitt av: Handelshøyskolen BI
Sats og layout: Grafisk avdeling BI
Redaktør: Studiesjef Trond I. Østgaard
Redaksjonen avsluttet: Desember 1993
Trykket hos: GCS

Innhold

Side:		Vinterterminen 1994
4		Terminkalender Vinter og Vår 1994
7	Kapittel 1	Siviløkonomstudiet - Faglig ramme Mål med studiet - Fag, poeng og timer - Emneområde - Kurs - Vekting av kurs - Overgangsordninger - Eksamen - Kontinuasjoner - Spesialisering - Terminprøver - Utveksling
9	Kapittel 2	Undervisning Vinter1994 – Siviløkonomstudiet 1. avdeling 1. klasse gjennomføring vinterterminen 1994 - Kursbeskrivelser 2. klasse gjennomføring vinterterminen 1994 - Kursbeskrivelser 3. klasse gjennomføring vinterterminen 1994 - Kursbeskrivelser
38	Kapittel 3	Undervisning Vinter 1994 – Felles obligatorisk kurs 4. år siviløkonomstudiet (GRA 5990)
40	Kapittel 4	Revisorstudiet - Faglig ramme Mål med studiet - Fagoversikt - Emneområde - Kurs og vekting - Eksamen - Kontinuasjoner - Terminprøver
42	Kapittel 5	Undervisning Vinter 1994 – Revisorstudiet 1. klasse gjennomføring vinterterminen 1994 - Kursbeskrivelser 2. klasse gjennomføring vinterterminen 1994 - Kursbeskrivelser 3. klasse gjennomføring vinterterminen 1994 - Kursbeskrivelser
57		Vårterminen 1994
60	Kapittel 6	Undervisning Vår 1994 – Siviløkonomstudiet 1. avdeling 1. klasse gjennomføring vårterminen 1994 - Kursbeskrivelser 2. klasse gjennomføring vårterminen 1994 - Kursbeskrivelser 3. klasse gjennomføring vårterminen 1994 - Kursbeskrivelser
82	Kapittel 7	Undervisning Vår 1994 – Revisorstudiet 1. klasse gjennomføring vårterminen 1994 - Kursbeskrivelser 2. klasse gjennomføring vårterminen 1994 - Kursbeskrivelser 3. klasse gjennomføring vårterminen 1994 - Kursbeskrivelser
101	Kapittel 8	Hvem - Hva - Hvor - Når? Informasjon - Instituttene - Internasjonal koordinator - Karriereservice - Eksamensoversikt Siviløkonomstudiet 1. avdeling - Eksamensoversikt Revisorstudiet.
105	Kapittel 9	Kursindeks vinter- og vårterminens kurs

Terminkalender

Vinter og Vår 1994

Uke	Dato	Aktivitet
1	03. januar	FØRSTE UNDERVISNINGSDAG I VINTERTERMINEN
5	01. februar	Frist valg av spesialiseringsretning
5	30. januar–04. februar	Påmelding til vinterterminens eksamener
	04. februar	Sensur desember-eksamen avsluttet
7	21. februar	Klagefrist desember-eksamen
9	ca. 01. mars	Utlevering av prosjektarbeid siviløkonomstudiet – innlevering ca. 15. september
9	04. mars	SISTE UNDERVISNINGSDAG VINTERTERMINEN
10 + 11	09.-20. mars	Eksamensperiode
12	21. mars	FØRSTE UNDERVISNINGSDAG – VÅRTERMINEN
13	28. mars–04. april	PÅSKE
14	05. april	Siste frist omvalg spesialiseringsretning
18	02.-06. mai	Eksamenspåmelding vårterminens eksamener
	03. mai	Sensur mars-eksamen avsluttet
19	11. mai	Klagefrist mars-eksamen.
22	30. mai–03. juni	SISTE ORDINÆRE UNDERVISNINGSDAG
23	08.–23. juni	Eksamensperiode
37	16. september	Klagefrist på vår-eksamen

Kapittel 1

Siviløkonomstudiet

Faglig ramme

MÅL MED STUDIET

Siviløkonomstudiet er en fireårig utdanning innen økonomi, administrasjon og ledelse. Studiet kombinerer en grunnleggende innføring i fagområdets teoretiske begrepsapparat og vitenskapelige tilnæringsmåter med en funksjonelt orientert del som tar for seg fagenes praktiske anvendelsesområder samt metoder og teknikker for slik anvendelse.

Studiets faglige bredde og internasjonale profil gjør ferdige kandidater vel egnet til praktisk yrkesinnsats langs et bredt spekter av stillinger innen offentlig og privat sektor, også i internasjonal sammenheng. Et hovedsiktemål med utdanningen er å gi kandidatene et grunnlag for fremtidige lederstillinger.

Siviløkonomstudiets 1. avdeling skal gi studentene et grunnlag for forståelse og innsikt i en rekke økonomisk-administrative kjernefag. For å kunne bruke kunnskapen og oppøve evnen til kritisk og analyserende tilnærming til fagstoffet, er det nødvendig å beherske visse redskaps- og metodefag. Disse går som en rød tråd gjennom hele studiet. Fordi studiet skal kunne gi et godt utgangspunkt for fremtidige lederposisjoner, både nasjonalt og internasjonalt, har også fag som språk og strategi en viktig plass.

FAG, POENG OG TIMER

Fagområdene i studiets 1. avdeling består av ett eller flere emneområder som igjen er inndelt i ett eller flere kurs hvor hvert kurs veier ett poeng. (Se også neste side vedrørende vektning av kurs.)

FAGOMRÅDER	EMNEOMRÅDER	KURS	POENG	TIMER
REDSKAPS- OG METODEFAG	*Matematikk	3	3	81
	*Statistikk	3	3	81
	*Sommerprosjektoppgave	1	1	-
	*Metode	3	3	81
ØKONOMISTYRING	*Regnskap, budsjett og økonomisk analyse	5	5	135
	*Sommerprosjektoppgave	1	1	-
	*Foretaksøkonomi	2	2	54
FINANS	*Finans	2	2	54
SAMFUNNSØKONOMI	*Mikroøkonomi	2	2	54
	*Makroøkonomi	3	3	81
SPRÅK	*Engelsk/Tysk/ Fransk	5	5	135
JURIDISKE FAG	*Forretningsjus	2	2	54
	*Skatteøkonomi	1	1	27
ORGANISASJONS- OG LEDELSESFAG	*Organisasjon og ledelse I-IV	4	4	108
	*Markedsføring	3	3	81
	*Logistikk	1	1	27
KOMMUNIKASJON OG STRATEGI	*Formell kommunikasjon	3	3	81
	*Strategi	3	3	81
SUM 1. AVDELING:		47	47	1215

EMNEOMRÅDE

Et emneområde består av ett eller flere nært beslektede kurs innenfor et fagområde. Emneområdet Matematikk består f.eks. av tre kurs, emneområdet Forretningsjus av to kurs og emneområdet Logistikk av ett kurs. I eksamenssammenheng betyr "emneområde" en del av studiet som skal rapporteres med én samlet karakter. I Matematikk med tre kurs blir det altså gitt én endelig karakter. Hvis det innenfor et emneområde blir gitt flere deleksamener, slås disse sammen til én endelig karakter. (I oversikten på foregående side er Mikro- og Makroøkonomi presentert som to emneområder. De fem kursene det gjelder i disse to områdene er egentlig separate emneområder, fordi det gis endelige eksamener i hvert av kursene.)

KURS

Et kurs er minste undervisningsenhet i studiet og vil i 1. avdeling være definert ved 27 undervisningstimer over 10 uker. Et kurs kan avsluttes med eksamen eller gå inn som del av et større emneområde. Alle kurs i 1. avdeling er videre definert ved kurskoder som begynner med initialene SIV. Hvert emneområde representerer et intervall av koder (Matematikk 1000-1099, Finans 2300-2399 osv.) som de enkelte kurs i emneområdet blir definert ut fra. Kodene for emneområdene er hele hundretall (SIV 1000 Matematikk) og kursene følger oppadstigende nummer fra emneområds- kodene (f.eks. SIV 1001, SIV 1002 og SIV 1003 for matematikkursene).

VEKTING AV KURS

Fra og med Høst-92 er poeng innført som benevnelse på vekting av kurs. Hvert kurs i 1. avdeling har vekten 1 poeng. Dette tilsvarer 1 1/3 vekttall etter tidligere ordning. Etter ny ordning vil således 1. avdeling med vekt 47 poeng tilsvare 62.5 vekttall. Dette betyr at ny 1. avdeling veier noe tyngre enn summen av alle obligatoriske kurs i studiet etter gammel ordning (60 vekttall).

For studiets 2. avdeling (4.år) vil hvert kurs veie 1.5 poeng. Dette tilsvarer 2 vekttall etter tidligere ordning. Med 2. avdelings krav om eksamen i tilsammen syv kurs samt diplomoppgave med seks poeng, vil denne delen av studiet veie 16.5 poeng tilsvarende 22 vekttall etter tidligere ordning. Dette gir følgende vekt for studiet totalt:

1. avdeling	47.0 poeng	tilsv. 62.5 vekttall
2. avdeling	16.5 poeng	tilsv. 22.0 vekttall
SUM SIVILØKONOMSTUDIET	63.5 poeng	tilsv. 84.5 VEKTTALL

Siviløkonomstudiet etter ny ordning vil således være noe tyngre enn etter tidligere ordning.

OVERGANGSORDNINGER

I terminkatalogen fra høst-92 ble det gitt utførlig informasjon om overgangsordninger fra gammel til ny ordning for alle klassetrinn som da befant seg i siviløkonomstudiet.

EKSAMEN

Oppmeldning til eksamen skjer skriftlig på eget skjema som i god tid blir tilsendt hver enkelt student pr. post, sammen med et oversendelsesbrev som angir nærmere detaljer om påmeldingsfrist, eksamenstidspunkt etc.

Oppmeldingsskjemaet skal leveres til Eksamenskontoret innenfor en angitt periode, som for høstterminen 1993 er 11. -15. oktober.

Klage på sensur må være skriftlig og begrunnet, og sendes til eksamenskontoret senest innen 2 - to - uker fra tidspunktet for offentliggjørelse av sensuren i vedkommende kurs.

KONTINUASJONER

Kontinuasjonsordningen for siviløkonomstudiet er som hovedregel at kontinuasjon skjer ved neste ordinære gjennomføring av kurset, hvilket betyr at hver eksamen normalt gjennomføres én gang pr. år. Høyskolekontoret og instituttene overvåker eksamensresultatene nøye, og vurderer fortløpende behovet for eventuelle ekstraordinære kontinuasjoner. Ved slik vurdering legges særlig vekt på spesielt høy andel av stryk, store endringer i gjennomføring av kurs og/eller evalueringsform etc.

I august/september 1993 ble det gjennomført et betydelig kontinuasjonsprogram. Dette for å avhjelpe en situasjon med en viss skjevhet i eksamensbelastninger for enkelte klassetrinn ved en omlegging av studiet. Dette var en ekstraordinær situasjon som ikke kan påregnes fremover.

Fra og med Høst-92 er alle 2. og 3. gangs eksamensforsøk belagt med avgift p.t. kr. 420,- pr. poeng (tilsvarende 1.33 vektall), dog slik at det maksimalt skal betales for tre poeng, selv om eksamen eventuelt har et omfang på mer enn tre poeng. Første eksamensforsøk er gratis (inkludert i studieavgiften) uansett når det gjennomføres.

SPESIALISERING

Siviløkonomstudiets 4. år utgjør studiets spesialisering, hvor hver student velger en spesialiseringsretning innenfor eget interessefelt. Spesialiseringen består av seks spesialiseringskurs samt diplomoppgave. I tilknytning til arbeidet med diplomoppgaven gjennomfører alle spesialiseringsretninger egne diplomseminarer. I tillegg inneholder 4. år ett obligatorisk kurs som er felles for alle spesialiseringsretninger.

Det er utarbeidet en egen katalog som beskriver siviløkonomstudiets spesialiseringer (Spesialiseringskatalog) som fåes kjøpt i Juul Møller Bokhandel. Det blir informasjonsmøte i januar, og frist for valg av retning og kurs for 3. klasse er 1. februar 1994.

TERMINPRØVER

I tillegg til avsluttende eksamener vil det i en rekke kurs bli gitt terminprøver ved slutten av en termin i kurs som ikke har eksamen. Disse prøvene blir gitt i klassesammenheng og skal være en test på progresjon og kunnskapsinnlæring for studentene og en veiledning for kursansvarlige.

UTVEKSLING

Handelshøyskolen BI tilbyr muligheten for utveksling av studenter i siviløkonomstudiet. Slik utveksling finner normalt sted på høsten i 4. klasse, med unntak av utveksling til Tyskland og Sveits, hvor utvekslingen skjer i vårterminen i 3. klasse.

Handelshøyskolen BI har et godt utbygget nettverk av samarbeidsuniversiteter, såvel gjennom ulike nettverk (ERASMUS, AMSEC m. fl.) og gjennom direkte-avtale med en rekke ledende universiteter og høyskoler i Europa og USA. I studieåret 1993-94 er omlag 100 studenter fra Handelshøyskolen BI på utveksling ved disse samarbeidspartnerne.

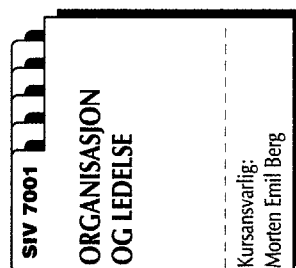
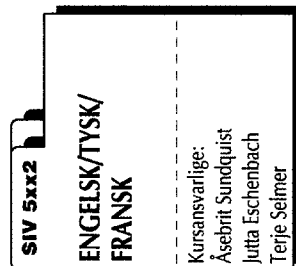
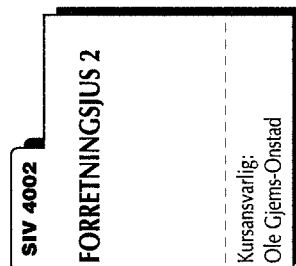
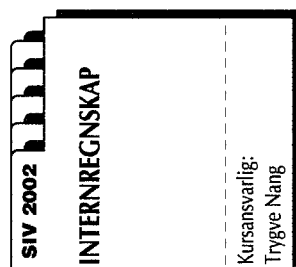
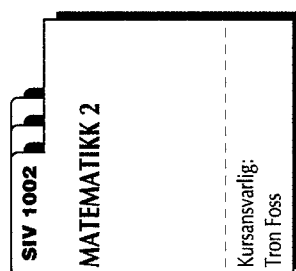
Uttaket til utveksling skjer i løpet av vinterterminen i siviløkonomstudiets 3. år, og vårt internasjonale kontor arrangerer egne informasjonsmøter. Det blir dessuten utgitt egen katalog over utvekslingsmulighetene.

Vinterterminen 1994

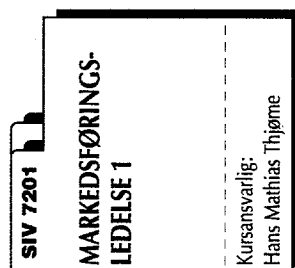
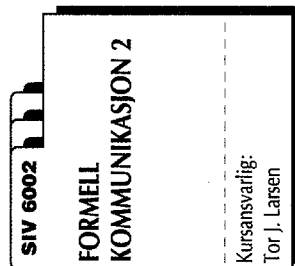
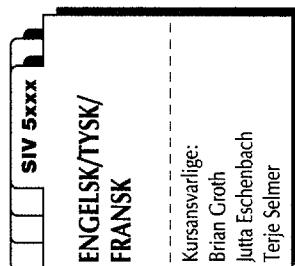
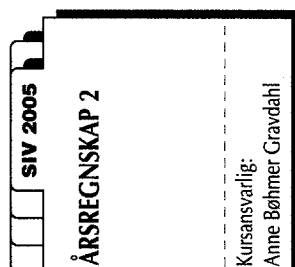
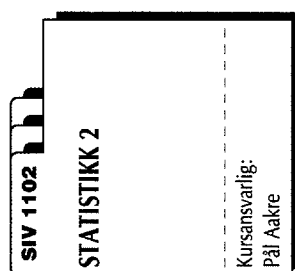
Studieoversikt

Siviløkonomstudiet 1. avdeling • Vinterterminen

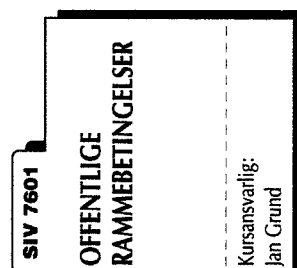
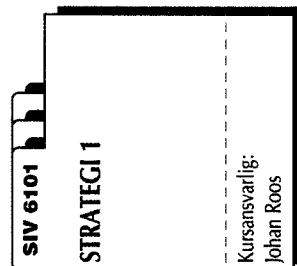
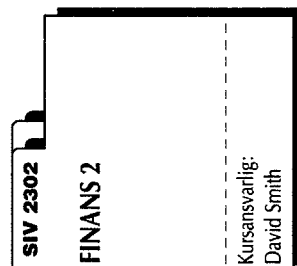
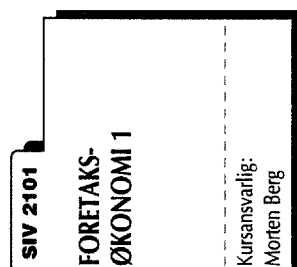
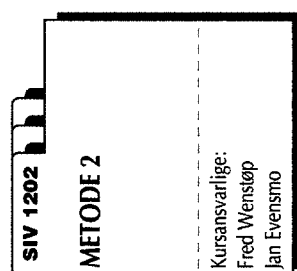
1. klasse

2. klasse

3. klasse

Kapittel 2

Undervisning Vinter -94

Siviløkonomstudiet 1. avdeling

1. klasse

Gjennomføring vinterterminen 1994

SIV 1002 MATEMATIKK 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: Vår -94 Tron Foss	SIV 2002 INTERNREGNSKAP Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Regneark Terminprøve: Nei Eksamen: Vinter -94 Trygve Naug	SIV 4002 FORRETNINGSJUS 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 3t. skriftlig Ole Gjems-Onstad	SIV 5002 ENGELSK 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 5t. skriftlig Åsebrit Sundquist
SIV 5302 TYSK 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Ja Eksamen: Vinter -95 Jutta Eschenbach	SIV 5502 FRANSK 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Ja Eksamen: Vinter -95 Terje Selmer	SIV 7001 ORGANISASJON OG LEDELSE Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 3t. skriftlig Morten Emil Berg	

EKSAMEN

TERMINPRØVER

STUDENTASSISTANSE

To kurs (tre for studentene med engelsk).

Ett kurs (tre for studenter med tysk og fransk).

Ingen kurs.

MATEMATIKK

Økonomi er en vitenskap som i stor grad baserer seg på matematikk. Matematiske modeller står sentralt i fag som bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, finans, statistikk, metode o.a.. Et godt grunnlag i matematikk er en forutsetning for å få innsikt i sentrale økonomiske problemstillinger og for å lese moderne økonomisk litteratur.

Emneansvarlig: Tron Foss
Institutt for økonomi

SIV 1002

Matematikk 2

Funksjoner av flere variabler og lineær algebra

Mål med kurset

Se Emneområde

Tematisk oversikt

- Sydsæter: Kapittel 7: Funksjoner av flere variable 7.1-7.5
- Kapittel 8: Implisitt gitte funksjoner 8.1
- Kapittel 9: Maksimums- og minimumsproblemer for funksjoner av flere variable 9.1-9.7
- Kompendium: Matriser og determinanter

Pensum

Sydsæter, Knut: *Matematisk analyse*. Bind I, 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1991

Bjørnstad, Harald: *Matematikk - utvalgte emner og oppgaver for siviløkonomstudiet*. Kompendium Sandvika: Handelshøyskolen BI 1992

Dataverktøy

Benyttes ikke i dette kurset

Gjennomføring

27 timer forelesninger og oppgavegjennomgørelser.

Terminprøve

Det er ikke terminprøve i dette kurset.

Eksamen

Ikke egen eksamen i dette kurset. Felles eksamen for alle matematikkursene gis ved slutten av vårterminen

Kursansvarlig

Tron Foss

SIV 2002

Internregnskap

EMNEOMRÅDE: SIV 2000

ØKONOMISTYRING

Emneområdet omfatter flere regnskapsfag. Årsregnskapet, internregnskapet og budsjettering er de sentrale emner. Emneområdet har som hovedmål å gi en grundig innføring i praktisk norsk regnskapsvesen og sette studentene i stand til å beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Studentene skal få et helhetlig begrepsfundament og en kritisk forståelse for de forutsetninger norsk regnskapsavleggelse bygger på, samt en innføring i grunnleggende regnskapsteori. Studentene skal settes i stand til å spesifisere systemoppbygging og gjennomføre rapportering og analyse av økonomidata rettet mot eksterne brukere. Videre skal studentene med utgangspunkt i kalkyler og driftsregnskap kunne fastsette normer og standarder som er nødvendige for å utarbeide planer og budsjetter og gjennomføre inntekts- og kostnadsanalyser.

Mål med kurset

Kursets formål er å vise hvordan driftsregnskaper for resultatmåling, økonomisk styring og kontroll kan tilrettelegges.

Tematisk oversikt

- Det økonomisk kretsløp
- Resultatberegninger. Ulike alternativer
- Kalkulasjon og driftsregnskap etter selvkostmetoden
- Kalkulasjon og driftsregnskap etter bidragsmetoden
- Normalkalkulasjon. Analyse av dekningsdifferanser
- Forbruksavvik og beskjeftigelsesavvik
- Standardkalkyle og standardregnskap
- Aktivitetsbasert regnskap (ABC)
- Regneark og dataverktøy for regnskap og økonomiske beregninger

Pensum

Naug, Trygve og Sti, Arne Dag: *Internregnskap. Økonomistyring 1.* 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Naug, Trygve og Sti, Arne Dag: *Løsningsforslag til Internregnskap. Økonomistyring 1.* 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Dataverktøy

Det forutsettes at studentene gjør seg fortrolige med å bruke et regneark til å gjennomføre beregninger og stille opp regnskapsrapporter.

Gjennomføring

27 timers undervisning ved forelesninger/øving.

Eksamen

Ingen eksamen i dette kurset. Endelig eksamen i hele emneområdet (case og kontrolleksamen) Vinter -95 etter at Årsregnskap II er gjennomgått.

Kursansvarlig

Trygve Naug

Emneansvarlig:

Anne Bøhmer Grasdahl

Institutt for økonomi

FORRETNINGSJUS

Emneområdet gir en innføring i sentrale spilleregler for ledere i næringslivet. Studentene skal forstå et juridisk resonnement og selv finne frem i regelverket. Stor vekt legges på selskapsretten med en grunnleggende oversikt over den skatteplanlegging som er blitt en integrert del av næringslivets beslutningsprosess. For å bli fortrolig med juridiske sider ved internasjonaliseringen av næringslivet studeres aktuelle sider ved EF-retten. Kursene belyser de etisk pregede spenninger mellom den formelle jus og næringslivets umiddelbare behov som oppstår i en gjennomregulert blandingsøkonomi. Et historisk perspektiv aksentuerer endringene i de regler og vurderinger, herunder miljøhensyn, som næringslivets ledere må forholde seg til.

Emneansvarlig: Ole Gjems-Onstad
Institutt for økonomi

SIV 4002

Forretningsjus 2

Mål med kurset

Kurset skal gi innsikt i hovedregler innen utvalgte sentrale deler av forretningsjussen.

Tematisk oversikt

- Husleierett
- Pengekravsrett
- Finansieringsrett
- Panterett og konkursrett
- Kjøpsrett

Pensum

Bråthen, T. (red.): *Foretaksrett*. 2. utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1990

Gjems-Onstad, O.: *Valg av selskapsform*. 2. utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1992.

Gjems-Onstad, O.: *Forhandlinger og avtaler*. Foreløpig utgave. Oslo: 1993.

Gjems-Onstad, O.: *EF-regler for begynnere*. Oslo: TANO 1992.

Wyller, Chr. Fr.: *Kjøpsretten i et nøtteskall*. 2. rev. utg. Bergen: Eget forlag 1988.

Nødvendig tilleggslitteratur

Gjems-Onstad, O.: *Arbeidshefte i praktisk forretningsjus*. Oslo: Dyade 1989.

Dataverktøy

Dataverktøy brukes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesning. Undervisningen er oppgavebasert og forutsetter aktiv forberedelse ved hjelp av arbeidsheftet til hver forelesning. All angitt litteratur må anskaffes og aktivt brukes av studentene.

Eksamen

Tre timers skriftlig eksamen for hele emneområdet.

Hjelpemidler: Alle hjelpemidler tillatt.

Eksamenskode: SIV 4000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet

Kursansvarlig

Ole Gjems-Onstad

SIV 5002

Engelsk 2

Anglo-American literature

EMNEOMRÅDE: SIV 5000

ENGLISH FOR
MANAGEMENT I

Moderne lederskap krever økt ferdighet i både skriftlig og muntlig engelsk og dermed også innsikt i typiske holdninger/ tenkesett. Undervisningen skal forbedre språkdyktigheten på alle trinn i dette emneområdet og i det påfølgende (English for Management 2). Høstterminen vektlegger skriftlige øvelser tilknyttet business cases. Vinterterminen vil øke språksikkerheten, gi innsikt i fortolkning av tekster og utvide fagperspektivet gjennom å drøfte holdninger og samfunnsspørsmål. Dette skjer gjennom studiet av anglo-amerikansk litteratur (Engelsk 2).

Mål med kurset

Kurset tar sikte på å øke studentenes litterære forståelse og opparbeide stilistisk sikkerhet og formuleringsevne. Ved å diskutere emner og temaer fra de litterære verkene vil man også søke å belyse sider ved de amerikanske og britiske samfunn. Kurset skal gi studentene kjennskap til fem/syv verker av moderne britiske eller amerikanske forfattere.

Tematisk oversikt

- Gjennomgåelse av de verker som er valgt.

Pensum

Enten tre lengre verker (romaner eller skuespill) og to noveller eller to lengre verker og fem noveller. Faglærer velger verker fra nedenstående liste i samråd med klassen:

Romaner/skuespill:

Drabble, M.: *The Ice Age*. Harmondsworth, Penguin.

Fitzgerald, F.S.: *The Great Gatsby*. New York, Charles Scribner's Sons 1953.

Greene, G.: *The Comedians*. London, Penguin.

Huxley, A.: *Brave New World*. London, Grafton Books 1977.

Lodge, D.: *Nice Work*. London, Secker & Warburg 1988.

Malamud, B.: *The Assistant*. Harmondsworth, Penguin.

Miller, A.: *Death of a Salesman*. Harmondsworth, Penguin.

Salinger, J.D.: *The Catcher in the Rye*. Harmondsworth, Penguin.

Noveller:

Bambara, T.C.: *The Lesson*, in *Gorilla My Love*. New York, Random House 1972.

Cheever, J.: *The Housebreaker of Shady Hill*, in *The Stories of John Cheever*. Harmondsworth, Penguin.

Greene, G.: *The Destroyers*, in *Twenty-One Stories*. Harmondsworth, Penguin.

Hemingway, E.: *The Snows of Kilimanjaro*, in *The Essential Hemingway*. Harmondsworth, Penguin.

Lessing, D.: *To Room Nineteen*, in *A Man and Two Women*. London, Granada 1980.

Silko, L.: *The Man to Send Rain Clouds*, in *The Man to Send Rain Clouds*. New York, Vintage Books 1974.

Spark, M.: *The Black Madonna*, in *The Go-Away Bird and Other Stories*. Harmondsworth, Penguin.

Tyler, A.: *Dr. Tull is Not a Toy*, in *Dinner at the Homesick Restaurant*. Harmondsworth, Penguin.

Weldon, Fay: *The Life & Loves of a She-Devil*. London: Coronet Books 1987.

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og gruppediskusjoner

Krav til innleveringer. Det forventes at studentene deltar aktivt i gjennomgåelsen av verkene i form av innlegg/resyméer.

Emneansvarlig: Åsebrit Sundquist
Institutt for strategi, historie
og språk

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen.

Engelsk-engelsk ordbok.

Eksamenskode: SIV 5000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet

Kursansvarlig

Åsebrit Sundquist.

EMNEOMRADE: SIV 5300

**TYSK SPRÅK, KULTUR
OG SAMFUNN**

Målet med emneområdet er å gi studentene både generelle språkferdigheter, spesielle språkferdigheter og kulturforståelse. Med generelle språkferdigheter menes evne til å bruke tysk språk i praktisk kommunikasjon både muntlig og skriftlig. Med spesielle språkferdigheter menes tilsvarende innen økonomisk-administrativt fagspråk. Kulturforståelse defineres som innsikt i tyskspråklige lands historie, politiske modeller, arbeids- og næringsliv samt etterkrigs-tidens litteratur.

SIV 5302**Tysk 2****Litteratur****Mål for kurset**

Kurset skal gi en innføring i moderne tyskspråklig litteratur. Foruten å ha en verdi i seg selv, er litteraturen valgt ut med henblikk på å formidle et bilde av det aktuelle tyskspråklige samfunn for å skape tverrkulturell forståelse. Dessuten skal kurset utvide de språklige ferdighetene både muntlig og skriftlig.

Tematisk oversikt

- Flere skjønnlitterære verk
- Landeskunde
- Språkstrukturer og skriftlig kommunikasjon

Pensum

Grün, Max von der: *Die Lawine*. Darmstadt: Luchterhand 1989

Kurzgeschichten. Zusammengestellt von Jutta Eschenbach.

Frønsdal, H. og Waage, R.: *Tysk grammatikk for økonomer*. 2.utg. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1988

Aktuelle tekster, utdelt av kurslederen.

Dataverktøy

Dataverktøy vil ikke inngå i kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesning. Undervisningen baseres hovedsakelig på gruppearbeid og individuelle presentasjoner. Det forutsettes at studentene er godt forberedt til timene.

Terminprøver

To av de siste tre innleveringene i terminen bør være av godkjent kvalitet og fungerer som kursets terminprøve. Blir disse ikke godkjent, må det arbeides intensivt med faget for å kunne følge med i den videre progresjonen.

Eksamen

Ingen egen eksamen i dette kurset. Eksamen i hele emneområdet ved slutten av vinterterminen 2. klasse.

Kursansvarlig:

Jutta Eschenbach

Emneansvarlig: Jutta Eschenbach
Institutt for strategi, historie
og språk

FRANSK SPRÅK, KULTUR OG SAMFUNN

Målet med emneområdet er å gi studentene en så sikker muntlig beherskelse av fransk språk at de kan fungere effektivt i dialog med franske samtalepartnere. De skal videre trenes i å gi fremstillinger av økonomiske og mer allmene emner. Dernest skal den skriftlige ferdighet oppøves slik at studentene kan skrive forretningsbrev og resyméer.

Franskstudiet har også som formål å gi studentene forståelse av fransk kultur.

Emneansvarlig: Terje Selmer
Institutt for strategi, historie
og språk

SIV 5502

Fransk 2

Språk

Mål for kurset

Videreutvikling av kurs 1

Tematisk oversikt

- Praktisk språkbruk II
- Muntlig forretningskommunikasjon II
- Skriftlig forretningskommunikasjon II

Pensum

Danilo, M. & Challe, O.: *Le français commercial*, Presses pocket, Paris 1985

Ronsjø, E. & Moen, G.: *Fransk grammatikk* og *Ny arbeidsbok i fransk grammatikk*

Dataverktøy

Det benyttes ikke eget dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og gruppearbeid. Det stilles krav til egenaktivitet. Skriftlige innleveringer hver uke.

Terminprøve

Kontrollprøve. Minst to av de tre siste innleveringene i terminen bør bestås.

Eksamen

Ikke egen eksamen i dette kurset. Eksamen i hele emneområdet ved slutten av vinterterminen 2. klasse.

Kursansvarlig

Terje Selmer

EMNEOMRÅDE: SIV 7000

**ORGANISASJON
OG LEDELSE I**

Målet med emneområdet er å gi studentene oversikt over og innsikt i de vesentlige temaene innen faget og derved forståelse av hvordan organisasjoner fungerer. Organisasjon og ledelse er et basisområde i enhver økonomisk-administrativ utdanning. Faget gir ikke enkle svar, men setter problemstillinger i perspektiv før løsninger genereres. Organisasjoner møter vi hver dag gjennom hele livet, som offentlige enheter og private service- eller vareproduserende bedrifter. Enhver organisert menneskelig aktivitet er opphavet til to fundamentale og motstridende behov: Ett behov for å fordele arbeidet mellom flere aktiviteter og personer, og ett behov for å koordinere arbeidsoppgavene. Samtidig er slike organisasjoner underlagt krav til effektivitet. Hvordan basiselementene arbeidsdeling og samordning håndteres i en organisasjon er av vesentlig betydning for hvor effektivt den kan fungere. For å oppfylle målet med emneområdet vil det i tillegg til en introduksjon i selve faget gis undervisning i organisasjonspsykologi, organisasjonsdesign og offentlige organisasjoners funksjon og forhold til næringslivets rammebetingelser.

Emneansvarlig: Øivind Revang
Institutt for organisasjon og ledelse

SIV 7001

Organisasjon og ledelse

Introduksjon

Mål med kurset

Kurset skal gi studentene et innblikk i faget organisasjon og ledelse med vekt på et grunnleggende begrepsapparat og noen alternative referanserammer. Kurset vil ta utgangspunkt i utfordringer ledere og medarbeidere står overfor.

Tematisk oversikt

- Organisasjon og ledelse. En referanseramme.
- Utviklingen av teorier innenfor organisasjon og ledelse.
- Ledelse. Konkurrerende teorier.
- Mål, strategi og planlegging.
- Iverksettelse av strategien. Beslutningsprosesser.
- Motivasjon. Påvirkning av atferd.
- Personalledelse. Bruk av menneskelige ressurser.
- Organisasjonsstruktur.
- Organisasjonsutvikling og konfliktløsning.

Pensum

Stoner, J.A.F. og Freeman, R.E.: *Management*. 5th. ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall 1992. Kapittel: 1, 2, 7–9, 11–13, 16–18.

Berg, M. E.: *Organisasjonsutvikling. Metoder og teknikker*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993. Side 11–70, 92–128, 167–181, 187–191, 220–233.

Anbefalt tilleggslitteratur

Stoner, J.A.F. og Freeman, R.E.: *Management*. 5th. ed. Prentice Hall 1992. Kapittel: 3–5, 19.

Daft, R.L.: *Organization Theory and Design*. 4th. ed. St. Paul, Minn.: West Publishing Company 1992. Kapittel: 1-3 og 10.

Dataverktøy

Benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og gruppearbeid.

Eksamen

Tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Ingen hjelpemidler er tillatt

Eksamenkode: SIV 7000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset

Kursansvarlig

Morten Emil Berg

2. Klasse

Gjennomføring vinterminen 1994

SIV 1102 STATISTIKK 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Statark, Minitab Terminprøve: Nei Eksamen: Nei Pål Aakre	SIV 2005 ÅRSREGNSKAP 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 5 t. skriftlig Anne Bøhmer Gravdahl	SIV 5201 ENGELSK 5 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: Muntlig Brian Groth	SIV 5305 TYSK 5 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: Fagoppgave samt skriftlig og muntlig Jutta Eschenbach
SIV 5505 FRANSK 5 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: Muntlig og skriftlig Terje Selmer	SIV 6002 FORMELL KOMMUNIKASJON 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: DataEase Terminprøve: Nei Eksamen: Fagoppgave Vår -94 Tor J. Larsen	SIV 7201 MARKEDSFØRINGS-LEDELSE 1 Timer: 27 Studentassistert: Ja Dataverktøy: MarkUp Terminprøve: Minifagoppgave Eksamen: 48 t hjemme-eksamen vår 94 Hans Mathias Thjøme	

EKSAMEN
TERMINPRØVER
STUDENTASSISTERT

To kurs
Ett kurs
Ett kurs

EMNEOMRÅDE: SIV 1100

STATISTIKK

Emneområdet Statistikk skal gi et grunnlag for å forstå og modellere usikkerhet i økonomisk administrative modeller. Hensikten er å lære et analyseverktøy rettet mot å ta beslutninger under usikkerhet. I statistisk terminologi leder dette til konsentrasjon om følgende delmål:

- Å oppnå forståelse av sentrale begreper som sannsynlighet, uavhengighet og tilfeldig variasjon
- Øvelse i bruk av statistisk inferens slik at studenten kan utføre enklere statistiske analyser
- Oppøve evnen til å identifisere statistiske aspekter i konkrete problemstillinger.

SIV 1102

Statistikk 2

Statistikk og dataanalyse

Mål med kurset

Kurset bygger på SIV 1101 Statistikk 1 og gir innføring i statistisk inferens basert på parametrisk statistikk hvor normalfordelingen er sentral. Videre behandles simpel lineær regresjonsanalyse og enkle metoder for kurvefremskrivning for tidsrekker. Bruk av dataverktøy er integrert og obligatorisk.

Tematisk oversikt

- Del 2 Inferens: Gjennomsnitt og andeler (fortsettelse fra Statistikk 1)
- Inferens om gjennomsnitt basert på en stikkprøve
- Inferens om gjennomsnitt basert på to stikkprøver
- Del 3 Inferens: Samvariasjon
- Lineær regresjon og korrelasjon
- Kurvefremskrivning
- Del 4 Avrunding
- Valg av metode
- Videre studium av statistikk

Pensum

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. 3. utg. Oslo: Tano 1991

Anbefalt tillegglitteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og Dataanalyse, Arbeidshefte med programvare*. 3. utg. Oslo: Tano 1991.

Aakre, P. og Wenstøp, F.: *Eksamensoppgavesamling med løsningsforslag i Statistikk for Bedriftsøkonomstudiet*. Bærum: BI Forlag 1993.

Dataverktøy

Statark: Integrert i litteraturen

MINITAB Reference Manual. University Park, Penn.: The Pennsylvania State University, Statistics Department eller manual for tilsvarende programpakke.

MINITAB MINI-MANUAL, MINITAB Statistical Software, MINITAB INC. 1992

Gjennomføring

27 timer forelesninger og oppgavegjennomgørelser.

Eksamen

Ingen egen eksamen i dette kurset. Felles eksamen for statistikkursene etter at alle tre kursene er gjennomført.

Kursansvarlig

Pål Aakre

ØKONOMISTYRING

Emneområdet omfatter flere regnskapsfag. Årsregnskapet, internregnskapet og budsjettering er de sentrale emner. Emneområdet har som hovedmål å gi en grundig innføring i praktisk norsk regnskapsvesen og sette studentene i stand til å beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Studentene skal få et helhetlig begrepsfundament og en kritisk forståelse for de forutsetninger norsk regnskapsavleggelse bygger på, samt en innføring i grunnleggende regnskaps-teori. Studentene skal settes i stand til å spesifisere systemoppbygging og gjennomføre rapportering og analyse av økonomidata rettet mot eksterne brukere. Videre skal studentene med utgangspunkt i kalkyler og driftsregnskap kunne fastsette normer og standarder som er nødvendige for å utarbeide planer og budsjetter og gjennomføre inntekts- og kostnadsanalyser.

Emneansvarlig:

Anne Bøhmer Gravdahl
Institutt for økonomi

SIV 2005

Årsregnskap 2

Mål med kurset

Kursets formål er å utdype enkelte viktige regnskapsstandarder, samt å gi en beskrivelse av revisors rolle og ansvar.

Tematisk oversikt

- Utvikling av og grunnleggende forutsetninger for god regnskapsskikk
- Varer
- Prosjekter
- Valuta
- Ekstraordinære poster
- Innføring i konsernregnskap
- Utsatt skatt
- Andre emner
- Revisjon og revisors ansvar

Pensum

NSRF: Revisors Håndbok 1994.

Huneide, J. E. et al: Årsoppgjøret i teori og praksis 1993. Oslo: Økad Forlag 1994.

Gjennomføring

27 timer forelesning

Eksamen

5 timers skriftlig eksamen i hele emneområdet. Deler av eksamen bygger på case som utleveres i god tid før eksamen.

Hjelpemidler: Alle hjelpemidler tillatt.

Eksamenskode: SIV 2000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i hele emneområdet.

Kursansvarlig

Anne Bøhmer Gravdahl

EMNEOMRÅDE: SIV 5200

**ENGLISH FOR
MANAGEMENT II**

I forhold til English for Management I representerer dette emneområdet en spesialisering. Dette skjer dels gjennom en fordypning i anglo-amerikanske områdestudier, dels gjennom en fagoppgave knyttet til områdestudiene, og det skjer ved økt vekt på muntlig engelsk. Etter en mer generell innføring i områdestudiene skjer undervisningen særlig gjennom spesialiseringsområdene Ethnic Americans og American regionalism og British regionalism og Britain and Europe. Emneområdet omfatter også muntlig engelsk i forretningssammenheng og presentasjonsferdighet overfor en forsamling. Dette knyttes til medvirkning i management cases og scenarios.

SIV 5201

Engelsk 5

Management Cases

Mål med kurset

Kurset vektlegger muntlig engelsk i en forretningssammenheng og presentasjonsferdighet overfor en forsamling. Dette knyttes til medvirkning i management cases og scenarios.

Tematisk oversikt

- Cases
- Oral Communication
- Scenarios
- Presentation Techniques

Pensum

Groth, B., Cooper, C., Rodgers, D. & Cleaverley P.: *English for Management: Cases, Scenarios, Articles*. Sandvika BI-Forlag 1992.

Andre cases og tilleggsmateriell om presentasjonsteknikker som deles ut i klassene

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og gruppeøvelser. Det forutsettes at studentene medvirker aktivt i undervisningen.

Eksamen

Muntlig eksamen basert på presentasjon av et selvvalgt tema og emner fra Engelsk 5.

Eksamenskode: SIV 5200.01 (muntlig)

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet

Kursansvarlig

Brian Groth

Emneansvarlig: Brian Groth
Institutt for strategi, historie
og språk

EMNEOMRÅDE: SIV 5300
SIV 5400

TYSK SPRÅK, KULTUR OG SAMFUNN

Målet med emneområdet er å gi studentene både generelle språkferdigheter, spesielle språkferdigheter og kulturforståelse. Med generelle språkferdigheter menes evne til å bruke tysk språk i praktisk kommunikasjon både muntlig og skriftlig. Med spesielle språkferdigheter menes tilsvarende innen økonomisk-administrativt fagspråk. Kulturforståelse defineres som innsikt i tyskspråklige lands historie, politiske modeller, arbeids- og næringsliv samt etterkrigstidens litteratur.

Emneansvarlig: Jutta Eschenbach
Institutt for strategi, historie og språk

SIV 5305

Tysk 5

Mål for kurset

Kurset tar sikte på å fordype studentenes kunnskaper i økonomiske begrep og strukturer. Dessuten skal kurset konsolidere de språklige ferdighetene, både muntlig og skriftlig.

Tematisk oversikt

- Sentrale begrep og forhold innenfor økonomi
- Internasjonale forhold
- Skriftlig fagkommunikasjon

Pensum

Høivik, Heidi v.W. og Schanke, E.: *Ausgewählte Themen zur Wirtschafts- und Landeskunde der BRD*, Bærum, BI 1989 (og tilleggspakken 1992 eller 1993)
Kruse, L. & Heun, H.: *Betriebswirtschaftslehre*. Utvalgte kapitler. Darmstadt: Winkler 1987.

Aktuelt materiale vil bli delt ut.

Anbefalt tilleggslitteratur

Aktuell '94. *Das Lexikon der Gegenwart*. Dortmund: Harenberg Lexikon Verlag.

Dataverktøy

Dataverktøy vil ikke benyttes i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger, gruppearbeid og individuelle presentasjoner. Det forventes at studentene er godt forberedt til forelesningene.

Eksamen

5 timers skriftlig eksamen ved slutten av 5. termin.

Hjelpemidler: Tysk-tysk ordbok.

Fagoppgave som utarbeides av inntil 2 studenter.

Tema oppgitt ved slutten av høstterminen 2. klasse. Innleveringsfrist 17. januar, 3. kursuke. Fagoppgaven må bestås for at studenten kan gå opp til muntlig eksamen. Hjelpemidler: Alle hjelpemidler er tillatt.

Muntlig eksamen: bestående av følgende deler:

1. Presentasjon av og samtale om fagoppgaven
2. Eksaminasjon over det litterære pensum
3. Eksaminasjon over Landeskunde-pensum

Eksamenskode: SIV 5300.01 (skriftlig, 3 poeng)

SIV 5400.01 (fagoppgave, 0 poeng, men må bestås)

SIV 5400.02 (muntlig, 2 poeng)

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Jutta Eschenbach

EMNEOMRÅDE: SIV 5500
SIV 5600

FRANSK SPRÅK, KULTUR OG SAMFUNN

Målet med emneområdet er å gi studentene en så sikker muntlig beherskelse av fransk språk at de kan fungere effektivt i dialog med franske samtalepartnere. De skal videre trenes i å gi fremstillinger av økonomiske og mer allmene emner. Dernest skal den skriftlige ferdighet oppøves slik at studentene kan skrive forretningsbrev og resyméer.

Franskstudiet har også som formål å gi studentene forståelse av fransk kultur.

SIV 5505

Fransk 5

Språk, samfunn og litteratur

Mål for kurset

Fransk samfunn, fransk litteratur.

Tematisk oversikt

- Fransk økonomisk terminologi
- Fransk økonomi
- Fransk litteratur

Pensum

Drouillon, M.T. et al.: *Histoire Géographie 3°*. Paris: Nathan 1993

1 novelle av Guy de Maupassant

Albert Camus: *L'étranger*

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger.

Eksamen

5 timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til skriftlig eksamen: Godkjent fransk-fransk ordbok.

Muntlig eksamen:

- Prøving av kandidatens kommunikasjonsevne på fransk med utgangspunkt i pensum.
- Eksaminasjon i en litterær tekst.

Eksamenskode: SIV 5500.01 (skriftlig, 3 poeng)
SIV 5600.01 (muntlig, 2 poeng)

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet

Kursansvarlig

Terje Selmer

Emneansvarlig: Terje Selmer
Institutt for strategi, historie
og språk

FORMELL KOMMUNIKASJON

Informasjonsteknologi spiller en økende og avgjørende rolle for virksomhetsutvikling. Emneområdet mål er å klargjøre hvilken kunnskap linjeledelsen bør ha for å kunne styre utvikling og forvaltning av informasjonssystemer. Det faglige utgangspunkt er et kommunikasjonssyn der man drøfter hvordan informasjonsteknologi kan bidra til at ledere, ansatte, kunder og leverandører kan få tilgang til riktig informasjon til å utføre sine oppgaver.

Emneansvarlig: Tor J. Larsen
Institutt for organisasjon
og ledelse

SIV 6002

Formell kommunikasjon 2

Endrings- og innovasjonsprosesser

Mål med kurset

Kurset gir en teoretisk og praktisk innføring i prosesser relatert til utvikling av informasjonssystemer på organisasjons- og individnivå.

Tematisk oversikt

- Teorifundament
 - Informasjonsbehov
 - Serviceledelse
 - Innovasjon
- Endringer på organisasjonsnivå
 - Systemutvikling som investeringsprosjekter
 - Prosjektorganisering
 - Endringer på individnivå
 - Personlig databehandling
 - Individuelle og kollektive behov
- Sammenhenger mellom organisasjons- og individnivå
 - Strategisk planlegging
 - Faser i strategiarbeidet
 - Organisering

Pensum

Reynolds, George W.: *Information Systems for Managers* 2nd. ed. St. Paul: West Publishing, 1992.

Larsen, Tor J. (Red.): *Artikkelsamling*. Sandvika: BI Forlag 1993.

Larsen, Tor J. og Jørgensrud, Knut: *Datamodellering og relasjonsdatabaser for linjeledere*. Sandvika: BI Forlag 1993.

Dataverktøy

For løsning av oppgave skal studentene bruke DataEase (IBM).

Gjennomføring

Kurset har en ramme på 27 kontakttimer.

Eksamen

Ingen eksamen i dette kurset. Endelig eksamen for hele emneområdet etter vårterminen.

Kursansvarlig

Tor J. Larsen

EMNEOMRADE: SIV 7200

**MARKEDSFØRINGS-
LEDELSE**

Målet er å gi en forståelse av markedsføringens betydning i moderne næringsliv og offentlig forvaltning, samtidig som studentene bør beherske de viktigste deler av markedsføringsteorien når det gjelder analyse, planlegging og gjennomføring. Studentene skal være i stand til å analysere en gitt situasjon som en bedrift eller en institusjon kan stå overfor, og kunne gi en konkret anbefaling om aktuelle planer og tiltak både nasjonalt og internasjonalt.

SIV 7201

Markedsføringsledelse 1

Mål med kurset

Kurset skal gi studentene et innblikk i sentrale områder innen markedsføring med vekt på basiskunnskaper og begreper i fagområdet.

Tematisk oversikt

- Funksjon, begreper, markedsinndeling
- Markedsplan
- Markedsanalyse
- Prognoser
- Eksterne og interne arbeidsbetingelser
- Beslutningsstøttesystemer i markedsføring
- Forbrukeratferd og økonomisk psykologi
- Markedsrett
- Markedsføring på bedriftsmarkedet
- Markedsføring av tjenester
- Distribusjon
- Strategisk markedsplanlegging

Pensum

Kotler, P.: *Marketing Management*, 7th ed. Englewood Cliffs, N. J.: Prentice Hall 1991.

Markedsføringsloven. Lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår av 16. juni 1972 med kommentarer av Torvald C. Løchen. 5. utg. Oslo, Tano 1992.

Selnes, F. og Thjømøe, H. M.: *Oppgavesamling til Markedsføringsledelse II*. Asker: Singularis 1993.

Statistisk Årbok.

Dataverktøy

Bruk av beslutningsstøttesystemer inngår som en del av kurset for å bedre forståelsen av komplekse sammenhenger samt å være til hjelp for å bringe tall og økonomi inn i markedsføringen.

Nødvendige programmer finnes i MarkUp som ligger fritt tilgjengelig på terminalrommet. Modellene er tilpasset Lotus for Windows, Excel for PC og Excel for Macintosh. For å kjøre modellene på egen PC må man ha ett av disse regnearkene.

Studentassistert undervisning

Gjennomgang og tilbakemelding på innleverte minifagoppgaver gis ved studentassistert veiledning over to timer ved slutten av terminen.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres som klasseundervisning over 27 timer. Det vil til flere av forelesningene bli gitt korte cases fra oppgavesamlingen som studentene forventes å arbeide med til forelesningene.

Eksamen

Det vil i løpet av terminen bli gitt to minifagoppgaver. Oppgavene vurderes med bestått/ikke bestått. Minifagoppgavene begrenser seg til 5 sider. Oppgavene kan løses av inntil tre studenter. (Hjemmeeksamen over 48 timer gis i slutten av vårterminen. Det gis ikke adgang til å gå opp til hjemmeeksamen før fire minifagoppgaver er bestått, to i vinter- og to i vårterminen.)

Emnesansvarlig: Hans M. Thjømøe
Institutt for markedsføring
og logistikk

Kontinuasjon

Studenter som får ikke bestått på en minifagoppgave, vil få anledning til å levere en ekstra oppgave før hjemmeeksamen.

Kursansvarlig

Hans Mathias Thjømøe

3. Klasse

Gjennomføring vinterterminen 1994

SIV 1202 METODE 2 <i>Timer:</i> 27 <i>Studentassistert:</i> Nei <i>Dataverktøy:</i> Ja <i>Terminprøve:</i> Nei <i>Eksamen:</i> Vår -94 Fred Wenstøp Jan Evensmo	SIV 2101 FORETAKS- ØKONOMI 1 <i>Timer:</i> 27 <i>Studentassistert:</i> Nei <i>Dataverktøy:</i> Ja <i>Terminprøve:</i> Ja <i>Eksamen:</i> Vår -94 Morten Berg	SIV 2302 FINANS 2 <i>Timer:</i> 27 <i>Studentassistert:</i> Ja <i>Dataverktøy:</i> Anbefalt <i>Terminprøve:</i> Nei <i>Eksamen:</i> 3t. flervalg David Smith	SIV 6101 STRATEGI 1 <i>Timer:</i> 27 <i>Studentassistert:</i> Nei <i>Dataverktøy:</i> Nei <i>Terminprøve:</i> Ja <i>Eksamen:</i> Prosjektoppgave Johan Roos
---	---	---	--

SIV 7601 OFFENTLIGE RAMMEBETINGELSER <i>Timer:</i> 27 <i>Studentassistert:</i> Nei <i>Dataverktøy:</i> Nei <i>Terminprøve:</i> Nei <i>Eksamen:</i> 3 t. skriftlig Jan Grund
--

EKSAMEN
TERMINPRØVER
STUDENTASSISTERT

To kurs
To kurs
To kurs

METODE

Metodeundervisningen gir en innføring i bruk av modeller i økonomisk/administrative problemstillinger. Det tas utgangspunkt i planleggings- og beslutningssituasjoner av kvantitativ natur, der studentene skal bygge matematisk/statistiske modeller av disse, og deretter behandle modellene ved hjelp av dataverktøy. Studentene vil også få innføring i sentrale kvantitative og eksperimentelle tilnærminger. Metodeundervisningen har også som siktemål å gi en innføring i forskningsdesign og hvilke metoder, kvalitative og kvantitative, som må anvendes for å oppnå og begrunne vitenskapelig erkjennelse i økonomisk/administrative problemstillinger.

Emneansvarlig: Jan Evensmo
Institutt for økonomi

SIV 1202

Metode 2

Beslutnings- og simuleringsmodeller

Mål med kurset

Kursets formål er femdelt:

1. Å oppøve evnen til effektiv strukturering av kompliserte problemstillinger.
2. Å bruke metoder for analyse av problemstillinger som involverer kryssende mål og myke verdier.
3. Å gi en innføring i sentrale stokastiske modeller.
4. Å presentere simulering som et alternativ til analytiske metoder.
5. Å bruke programvare til slike formål.

Tematisk oversikt

- Beslutningsteori og beslutningsanalyse (12 t)
- Kjøteori og stokastisk simuleringsmetodikk (9 t)
- Systemdynamikk og deterministisk simuleringsmetodikk (6 t)

Pensum

Evensmo, Jan: *Kvantitative metoder – Analyse og simulering av økonomisk/administrative modeller*. 2 utg. Oslo: TANO 1991.

Gottschalk, Petter og Wenstøp, Fred: *Kvantitativ beslutningsanalyse for ledere og planleggere*. Del 2. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1988.

Dataverktøy

Kurset krever bruk av tre typer dataverktøy:

- Eriksson, W. J. and Hall jr., O. P.: *Computer Models for Management Science*. 3rd ed. Med programdiskett. Reading, Mass.: Addison-Wesley 1989 (eller tilsvarende).
- Regneark, f.eks. SUPERCALC.
- Statistikk-program, f.eks. MINITAB.
- Pro&Con for IBM (inkludert i Gottschalk og Wenstøp del 2).

Gjennomføring

27 timer forelesninger og oppgavegjennomganger.

Eksamen

Ikke egen eksamen i dette kurset. Felles evaluering for Metode etter at alle kurs (Metode 1, 2 og 3) er gjennomført. Det gis en fem timers skriftlig eksamen med hjelpemidler bygget på tidligere utlevert materiale. Dessuten gis en fagoppgave i Metodelære som utleveres på slutten av SØ3 Vår med innlevering etter sommeren. Karakteren på denne slås sammen med karakteren fra skriftlig eksamen.

Kursansvarlig

Jan Evensmo og Fred Wenstøp.

EMNEOMRÅDE: SIV 2100

ØKONOMISTYRING

Emneområdet omfatter flere regnskapsfag. Årsregnskapet, internregnskapet og budsjettering er de sentrale emner. Emneområdet har som hovedmål å gi en grundig innføring i praktisk norsk regnskapsvesen og sette studentene i stand til å beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Studentene skal få et helhetlig begrepsfundament og en kritisk forståelse for de forutsetninger norsk regnskapsavleggelse bygger på, samt en innføring i grunnleggende regnskapsteori. Studentene skal settes i stand til å spesifisere systemoppbygging og gjennomføre rapportering og analyse av økonomidata rettet mot eksterne brukere. Videre skal studentene med utgangspunkt i kalkyler og driftsregnskap kunne fastsette normer og standarder som er nødvendige for å utarbeide planer og budsjetter og gjennomføre inntekts- og kostnadsanalyser.

SIV 2101

Foretaksøkonomi 1

Mål med kurset

Kurset skal gi innsikt i hvordan økonomisk teori kan anvendes i bedriftsøkonomisk sammenheng for å tallfeste inntekter og kostnadsforhold som er relevante i økonomiske beslutninger. Hovedvekten legges på å få praktisk trening i å gjennomføre analyser av hele foretakets økonomi, med spesiell vekt på å skjønne de kvantitative sammenhenger mellom strategiske valg, inntekter, kostnader og likviditetsforhold. Spesielt skal studentene få trening i å fatte beslutninger (i grupper) ved hjelp av et bedriftsspill i økonomiledelse.

Tematisk oversikt

- Estimering av etterspørsel. Tallfesting av pris- og inntektselastisiteter.
- Kostnadsanalyser. Tallfesting av kostnadsstruktur
- Prissetting i teori og praksis.
- Drøfting av utvalgte spesielle prissettingsproblemer som prissetting i non-profitorganisasjoner, peak-load pricing og prissetting i offentlige bedrifter
- Anvendelser av spill- og markedsteori
- Praktisk trening i økonomiske beslutninger og bedriftsledelse ved hjelp av bedriftsspill
- Casedrøftinger i foretaksøkonomisk kostnads- og inntektsanalyse
- Resultatbudsjettering
- Likviditetsbudsjettering

Pensum

McGuigan, J.R. & Moyer R.CW: *Managerial Economics*. 5th ed. West Publishing Company. 1989 eller senere.

G.A. Welsch et al.: *Budgeting*. 5th ed. Prentice-Hall. 1988.

Sti, A.D. (red): *Nyere perspektiver i økonomistyringen*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag. 1991.

Sti, A. D.: *Økonomisk bedriftsledelse*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag, 1992. + utvalgte artikler og case etter faglærers anvisning.

(Pensum er felles for kursene Foretaksøkonomi 1 og 2.)

Supplerende litteratur:

Boken til Welsch går systematisk gjennom alle elementer i budsjettprosessen og forklarer i detalj hvordan vi skal stille opp budsjetter i praksis. En mer kortfattet behandling vil en finne i Trygve Naug og Arne Dag Sti: *Økonomistyring: Budsjettering*. Oslo: Universitetsforlaget 1991.

Bransjeanalyser og systematisk behandling av konkurranseevne finnes i Victor D. Norman: *En liten, åpen økonomi* 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1986.

Casemateriale og beskrivelse av bedriftsspillet finnes i Aage Sending og Arne Dag Sti: *Casesamling i økonomistyring*. Del III-Budsjettering. BIs Forlag. 1991 eller senere.

Dataverktøy

Studentene må beherske følgende dataverktøy som vil bli brukt i kurset:

- 1) En statistisk programpakke til å gjennomføre regresjonsberegninger (for eksempel MINITAB eller SAS)

Emneansvarlig: Morten Berg
Institutt for økonomi

- 2) Et regneark eller modellspråket IFPS til å lage budsjetter og gjennomføre analyser og beregninger i bedriftsspillet
- 3) Et dataverktøy for å gjennomføre programmering, for eksempel LINDO eller IFPS/OPTIMUM

Gjennomføring

27 timer forelesning/øving.

Innlevering av gruppebesvarelser (tre til åtte studenter sammen) i fem omganger i bedriftsspillet.

Terminprøve

Vil bli knyttet til bedriftsspillet.

Eksamen

Felles eksamen med kurset i Foretaksøkonomi 2 etter vårterminen.

Kursansvarlig

Morten Berg

SIV 2302

Finans 2

EMNEOMRADE: SIV 2300

FINANS

Emneområdet skal gi en bred innføring i, og grunnleggende forståelse av, fagområdet finans basert på moderne finanst teori. Det vil bli lagt spesiell vekt på analyse av bedrifters finansielle strategi, samt investerings-, kapitalstruktur- og dividendebeslutninger.

Mål med kurset

Det vil bli lagt spesiell vekt på analyse av bedrifters finansielle strategi, kapitalstruktur- og dividendebeslutninger.

Tematisk oversikt

- Markedseffisiens
- Kapitalstrukturbeslutninger
- Dividendebeslutninger
- Opsjonsprising
- Leasing

Pensum

Brealey, R.A. og Myers, S.C: Principles of Corporate Finance, 4th. ed., New York, N.Y., McGraw-Hill 1991, Del IV - VII.

Materiale utlevert i forbindelse med forelesningene.

Anbefalt tilleggslitteratur

D'Ambrosio, C.A. og Hodges, S.D.: Study Guide to Accompany Brealey/Myers Principles of Corporate Finance, 4th. ed., New York, N.Y., McGraw-Hill 1991.

Eksamensoppgavesamling med løsningsforlag i finans. Bærum: BI Forlag 1990.

Dataverktøy

Studentene anbefales å bruke dataverktøy i kurset etter nærmere avtale med foreleser.

Gjennomføring

27 timer forelesning. Oppgaver integreres i forelesningene som illustrasjoner på teorianvendelse.

Studentassistert undervisning

Det arrangeres studentassistert undervisning mot slutten av terminen med til sammen fem timer gruppearbeid.

Eksamen

Tre timers flervalgseksamen for hele emneområdet etter vinterterminen.

Hjelpemidler: Rentetabeller (utdeles ved eksamen) og kalkulator er tillatte hjelpemidler. Dataverktøy kan ikke brukes ved eksamen.

Eksamenskode: SIV 2300.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet

Kursansvarlig

David Smith

Emneansvarlig; Dag Michalsen
Institutt for økonomi

STRATEGI

Emneområdet skal gi en bred innføring og en grunnleggende innsikt i fagområdet strategi. Spesiell vekt legges på den strategiske analyse av foretaket og foretakets omgivelser, strategisk beslutningstaking samt strategiske prosesser. Studentene vil gjøres kjent med teknikker, verktøy og datakilder for den strategiske analysen. Videre skal emneområdet gjennom et spill vise hvorledes resultatene fra en strategisk analyse kan anvendes i strategisk beslutningstaking og iverksettelse av strategier vil settes i sammenheng under behandlingen av strategiske prosesser. Prosesser knyttet til samarbeidsstrategier og strategisk endring i foretaket vil vektlegges.

Emneansvarlig: Tore Ombolt
 Institutt for strategi, historie
 og språk

SIV 6101

Strategi 1

Strategisk analyse: Foretak og omgivelser

Mål for kurset

Kurset skal gi en bred innføring og en grunnleggende innsikt i den strategiske analyse av foretaket og foretakets omgivelser.

Tematisk oversikt**Introduksjon**

- Strategi i et historisk perspektiv
- Konseptet strategi

Analyse

- Analysens rolle
- Eksternanalyse:
 1. Bransjeanalyse
 2. Segmentanalyse
 3. Konkurrentanalyse
- Internanalyse
 1. Ressursanalyse
 2. Kompetanseanalyse

Konkurransefortrinn

- Struktur og kilder
- Kostnadsfortrinn
- Differensieringsfortrinn

Strategiformulering

- Bransjeklassifisering
- Nye bransjer
- Modne bransjer
- Globale strategier

Bedriftsstrategi

- Diversifisering
- Kostnadsledelse
- Strategisk intent

Nye perspektiver på strategi**Pensum**

Grant, R. M.: *Contemporary Strategy Analysis*. Cambridge, USA: Blackwell Publishers 1991.

Hax, A. C. and Majluf, N. S.: *The Strategy Concept and Process. A pragmatic approach*. Englewood Cliffs, USA: Prentice-Hall International Editions 1991.

Artikler og case-underlag som deles ut i klassen.

Dataverktøy

Benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset baseres på forelesninger, casediskusjoner og et prosjektarbeid med innlevering. Prosjektarbeidet gjøres i grupper parallelt med undervisningen. Prosjektarbeidet består i å foreslå en passende strategi for en gitt bedrift fra et antall alternativer med bakgrunn i relevant analyse. Detaljerte anvisninger om formål, format, veiledning og presentasjon av prosjektet vil bli gitt når kurset starter.

Eksamen

Det er ingen eksamen i dette kurset. Endelig eksamen i hele emneområdet høsten 1994. Ett vilkår for å gå opp til endelig eksamen er at prosjektarbeidet i denne terminen gjennomføres med bestått resultat.

Eksamenskode: SIV 6100.01 Prosjektarbeid (bestått/ikke bestått)

Kursansvarlig

Johan Roos.

ORGANISASJON OG LEDELSE IV

Målet med emneområdet er å gi studentene oversikt over og innsikt i de vesentlige temaene innen faget og derved forståelse av hvordan organisasjoner fungerer.

Organisasjon og ledelse er et basisområde i enhver økonomisk-administrativ utdanning. Faget gir ikke enkle svar, men setter problemstillinger i perspektiv før løsninger genereres.

Organisasjoner møter vi hver dag gjennom hele livet, som offentlige enheter og private service- eller vareproduserende bedrifter. Enhver organisert menneskelig aktivitet er opphavet til to fundamentale og motstridende behov: Ett behov for å fordele arbeidet mellom flere aktiviteter og personer, og ett behov for å koordinere arbeidsoppgavene.

Samtidig er slike organisasjoner underlagt krav til effektivitet. Hvordan basiselementene arbeidsdeling og samordning håndteres i en organisasjon er av vesentlig betydning for hvor effektivt den kan fungere.

For å oppfylle målet med emneområdet vil det i tillegg til en introduksjon i selve faget gis undervisning i organisasjonspsykologi, organisasjonsdesign og offentlige organisasjoners funksjon og forhold til næringslivets rammebetingelser.

Emneansvarlig: Øivind Revang
Institutt for organisasjon
og ledelse

SIV 7601

Offentlige rammebetingelser

Mål med kurset

Kurset skal gi studentene en oversikt over den offentlig sektors rolle i det norske samfunn. Kurset vil belyse forholdet mellom det offentlige og næringslivet, gi en oversikt over forholdet mellom stat og kommune og drøfte hvordan den norske velferdsstat er bygget opp.

Tematisk oversikt

- Samfunn, politikk og økonomi
- Statsapparatets organisering og virkemåte
- Kommunalpolitikk
- Velferdspolitik
- Privat næringsvirksomhet og offentlige rammebetingelser
- Organisasjonssamfunnet
- Det internasjonale samfunn

Pensum

Østerud, Ø.: *Statsvitenskap*. Oslo: Universitetsforlaget 1990. (Kapittel 25–26 er ikke pensum.)

NOU 1985: *En bedre organisert stat*. Kapittel 1–5.

Christensen, T. og Egeberg, M. (red.): *Forvaltningskunnskap. Forvaltningen i samfunnet*. Oslo: 1992. (Kap. 1, 2, 4 og 5)

Eckhoff, Torstein: *Statens styringsmuligheter, særlig i ressurs- og miljøspørsmål*. Kap. 1–8. Oslo: TANO 1985.

Anbefalt litteratur

Nielsen, K. og Pedersen, O. K. (red.): *Forhandlingsøkonomi i Norden*. Oslo: TANO 1989.

Utvalgte artikler:

Berrefjord, O., Nielsen, K. og Pedersen, O. K.: *Forhandlingsøkonomi i Norden – en innledning*. Side 1–39.

Berrefjord, O. og Hernes, G.: *Storforetak, marked og byråkrati*. Side 171–191.

Berrefjord, O.: *Økonomimotiverte beslutninger*. Side 191–205.

Midtun, A.: *Forhandlingsøkonomi i en tungindustriell sektor*. Side 205–243.

Fevolden, T., Sørensen, R. og Hagen, T.: *Kommunal organisering*. Oslo: TANO 1992. Kap. 1–6.

Grund, J.: *Helsepolitikken i 1990-åra – Spill, effektivisering eller utvikling?* Oslo: TANO 1991. Kap. 1–3, 6–11.

Østerud, Ø.: *Statsvitenskap*. Kap 25–26.

Christensen, T. og Egeberg, M. (red.): *Forvaltningskunnskap. Forvaltningen i samfunnet*. Oslo: 1992. Kap. 3 og 6.

NOU 1985:5, *En bedre organisert stat*. Kap. 6–9.

Lane, Jan Erik: *The public sector. Concepts, models and approaches*. Kap. 1–4.

Eliassen & Kooiman: *Managing Public Organizations*. London: Sage 1993. Kap. 1, 2 og 6.

Rasch, Bjørn Erik: *Symbolpolitikk*. Universitetsforlaget 1993.

Dataverktøy

Dataverktøy brukes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og caseoppgaver.

Eksamen

Tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Ingen

Eksamenkode: SIV 7600.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Jan Grund

Kapittel 3

NB!

Obligatorisk kurs,
felles for alle
spesialiserings-
retningene

Emneansvarlig: Rolv Petter Amdam
Institutt for strategi, historie
og språk

Undervisning Vinter 1994

Siviløkonomstudiet 2. avdeling

GRA 5990

Bedrift og samfunn i historisk perspektiv

Business and Society in Historical Perspective

Mål med kurset

Kurset er et avsluttende kurs i siviløkonomstudiet. Målet er å styrke studentenes forståelse av de økonomisk/administrative fags utvikling og betydning samt studentenes bevissthet om egen yrkesrolle. Kurset tar videre sikte på å integrere kunnskap fra ulike økonomisk-administrative fagområder, og sette dette i et historisk perspektiv. Kurset skal også utvikle studentenes evne til å se økonomisk aktivitet i en bredere sammenheng.

Tematisk oversikt

- Hovedtema for kurset er "Siviløkonomene - morgendagens ledere?" Dette spørsmålet vil i løpet av kurset bli belyst gjennom tre innfallsvinkler:
- Økonomifagets utvikling og karakter, hvor en vil vektlegge utdanningens indre forutsetninger for lederrollen.
- Utviklingen av økonomenes samfunnsmessige rolle og moderne forretningskultur, hvor en vil vektlegge økonomenes tidligere erfaringer som bedrifts- og samfunnsledere.
- Aktuelle økonomiske begivenheter i en historisk sammenheng, hvor en vil ta opp sentrale dagsaktuelle temafor å belyse endringene i det samfunn siviløkonomene skal arbeide innenfor.

Pensum

Amdam, R. P. og Knutsen, S. (red.): *Artikkelsamling til Bedrift og samfunn i historisk perspektiv*. (Inneholder de fleste artiklene)

Lazonick, W.: *Business Organization and the Myth of the Market Economy*. Cambridge: Cambridge University Press 1991. Kap. 1, 2, 4, 7 og 9.

Sejersted, F.: *Demokratisk kapitalisme*. Oslo: Universitetsforlaget 1993. Kap. 1, 5, 7 og 13.

Diverse caseartikler som vil bli utdelt.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

30 timer forelesning.

Eksamen

Fagoppgave med tilknytning til et emne fra forelesningene.

Innlevering: ved slutten av terminen.

Hjelpemidler: Alle hjelpemidler tillatt.

Eksamenskode: GRA 5990.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

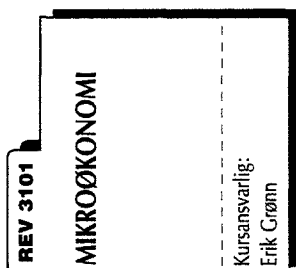
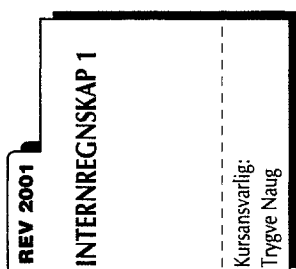
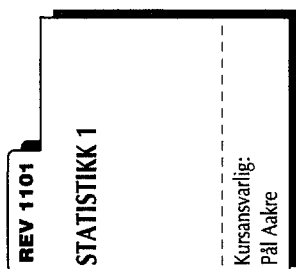
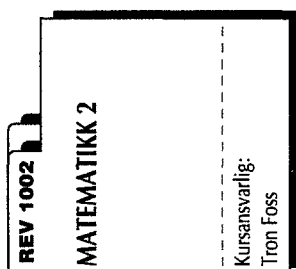
Kursansvarlig

Sverre Knutsen

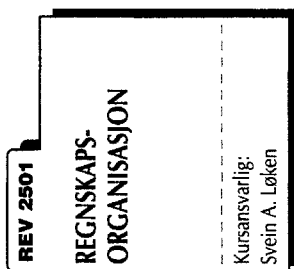
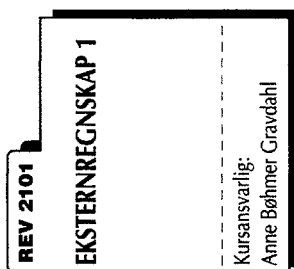
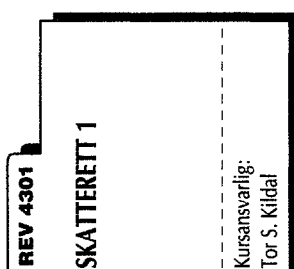
Studieoversikt

Revisorstudiet • Vinterterminen

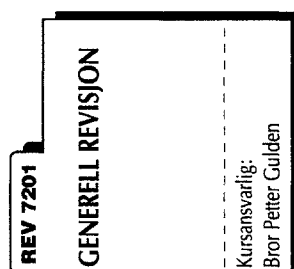
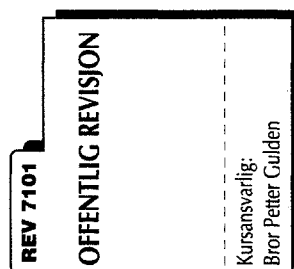
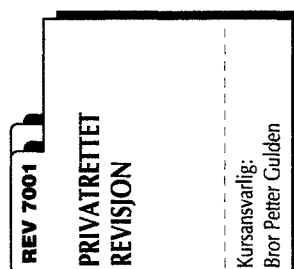
1. klasse

2. klasse

3. klasse

Revisor

Kapittel 4

Revisorstudiet

Faglig ramme

MÅL

Revisorstudiet er en treårig økonomisk-administrativ utdanning som skal gi studentene den nødvendige teoretiske bakgrunn for å utføre en registrert revisors oppgaver av regnskaps- og revisjonsmessig art i den offentlige sektor og i norsk næringsliv. Studiet skal gi innsikt i grunnleggende økonomiske, sosiale, kulturelle og politiske prosesser gjennom fagområder som bedriftsøkonomisk- og samfunnsøkonomisk analyse, jus, informasjonssystemer og offentlig administrasjon, med spesiell fordypning i revisjonsfagene skatterett, rettslære og revisjon.

FAGOVERSIKT

Fagområdene i studiet består av ett eller flere emneområder som igjen er inndelt i ett eller flere kurs. (Se neste side for vektning av kurs.)

FAGOMRÅDER	EMNEOMRÅDER	KURS	VT	TIMER
REDSKAPS- OG METODEFAG	*Matematikk	2	2	54
	*Statistikk	2	2	54
REGNSKAP, ØKONOMI- STYRING OG REVISJON	*Internregnskap	2	4	63
	*Eksternregnskap	2	4	81
	*Investering og finansiering	1	2	45
	*Offentlig regnskap	1	2	36
	*Regnskapsinfo.systemer	1	2	36
	*Regnskapsorganisasjon	1	2	36
	*Revisjon av IT-systemer	1	2	36
	*Innføring i revisjon	1	2	36
	*Privat revisjon	2	5	69
	* Offentlig revisjon	2	2	51
	* Generell revisjon	2	5	69
SAMFUNNSØKONOMI	*Mikroøkonomi	1	2	36
	*Makroøkonomi	1	2	36
	*Offentlig økonomi	1	2	36
	*Stats- og kommunal administrasjon	1	4	54
JURIDISKE FAG	*Rettslære	1	6	140
	*Skatterett	2	6	117
SPRÅK	*Engelsk	1	2	48
SEMINAROPPGAVE		—	2	—
SUM:		28	62	1133

EMNEOMRÅDE

Et emneområde består av ett eller flere nært beslektede kurs innenfor et fagområde. Emneområdet Matematikk består f.eks. av to kurs og emneområdene Mikroøkonomi og Stats- og kommunaladministrasjon av ett kurs hver. I eksamenssammenheng betyr "emneområde" en del av studiet som skal rapporteres med én samlet karakter. I Matematikk med to kurs blir det altså gitt én endelig karakter.

KURS OG VEKTING

Et kurs er minste undervisningsenhet i studiet og gjennomføres over en termin med 10 uker. Timetallet pr. kurs i revisorstudiet vil variere noe. Vekttall benyttes for dette studiet, og ikke poeng som i siviløkonomstudiet. Av oversikten over fremgår det at antall timer pr. vekttall varierer. Vekttallene er her uttrykk delvis for kursets omfang og delvis for den relative vekt kurset og emneområdet gis i forholdet til studiet totalt. Revisorstudiet er regulert av en nasjonal rammeplan som BI Handelshøyskolen i Oslo har liten mulighet til å fravike. Det er derfor vurdert som mest hensiktsmessig å beholde vekttall.

Revisorstudiet ble lagt om til terminordning med tre terminer pr. år samtidig med siviløkonomstudiet f.o.m. Høst -92.

EKSAMEN

Oppmeldning til eksamen skjer skriftlig på eget skjema som i god tid blir tilsendt hver enkelt student pr. post, sammen med et oversendelsesbrev som angir nærmere detaljer om påmeldingsfrist, eksamenstidspunkt etc. Oppmeldingsskjemaet skal leveres til Eksamenskontoret innenfor en angitt periode, som for høstterminen 1993 er 11. -15. oktober.

Klage på sensur må være skriftlig og begrunnet, og sendes til eksamenskontoret senest innen 2 - to - uker fra tidspunktet for offentliggjørelse av sensuren i vedkommende kurs.

KONTINUASJONER

Kontinuasjonsordningen for revisorstudiet er som hovedregel at kontinuasjon skjer ved neste ordinære gjennomføring av kurset, hvilket betyr at hver eksamen normalt gjennomføres én gang pr. år. Høyskolekontoret og instituttene overvåker eksamensresultatene nøye, og vurderer fortløpende behovet for eventuelle ekstraordinære kontinuasjoner. Ved slik vurdering legges særlig vekt på spesielt høy andel av stryk, store endringer i gjennomføring av kurs og/eller evalueringsform etc.

I august/september 1993 ble det gjennomført et betyddlig kontinuasjonsprogram. Dette var en ekstraordinær situasjon som ikke kan påregnes fremover.

Fra og med Høst-92 er alle 2. og 3. gangs eksamensforsøk belagt med avgift p.t. kr. 420,- pr. poeng (tilsvarende 1.33 vekttall), dog slik at det maksimalt skal betales for tre poeng, selv om eksamen eventuelt har et omfang på mer enn tre poeng. Første eksamensforsøk er gratis uansett når det gjennomføres.

TERMINPRØVER

I tillegg til avsluttende eksamener kan det bli aktuelt å gi terminprøver ved slutten av en termin i kurs som ikke har eksamen. Disse prøvene blir gitt i klasse-sammenheng og skal være en test på progresjon og kunnskapsinnlæring for studentene og en veiledning for kursansvarlige.

Kapittel 5 Undervisning

Revisorstudiet

1. klasse

Gjennomføring vinterterminen 1994

REV 1002	REV 1101	REV 2001	REV 3101
MATEMATIKK 2	STATISTIKK 1	INTERNREGNSKAP 1	MIKROØKONOMI
Timer: 27	Timer: 27	Timer: 36	Timer: 36
Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: MINITAB og Statark	Dataverktøy: Anbefalt	Dataverktøy: Nei
Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei
Eksamen: 5t. skriftlig	Eksamen: Vår -94	Eksamen: Vår -94	Eksamen: 5 t. skriftlig
Tron Foss	Pål Aakre	Trygve Naug	Erik Grønn

EKSAMEN

DATAVERKTØY

TERMINPRØVER

To kurs

To kurs

Ingen

MATEMATIKK

Økonomi som vitenskap baserer seg i betydelig grad på matematikk. Matematiske modeller står sentralt i fag som bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, finans, statistikk, metode o.a.. Et godt grunnlag i matematikk er en forutsetning for å få innsikt i sentrale økonomiske problemstillinger og for å lese moderne økonomisk litteratur.

REV 1002

Matematikk 2

Funksjoner av flere variabler, integrasjon og

summer

Mål med kurset

Se emneområde

Tematisk oversikt

- Sydsæter: Kapittel 7: Funksjoner av flere variable 7.1-7.5, 7.7
- Kapittel 8: Implisitt gitte funksjoner 8.1
- Kapittel 9: Maksimums- og minimumsproblemer for funksjoner av flere variable 9.1-9.7
- Kapittel 10: Integrasjon 10.1-10.4
- Appendiks B: Summer B2-B3
- Kapittel 11: Taylors formel. Rekke 11.5

Pensum

Sydsæter, K. : *Matematisk analyse*. Bind I, 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget 1991

Bjørnstad, H. & Evensmo, J. & Foss, T.: *Kompendium*

Oppgavesamling med løsningsforslag i matematikk for revisorstudiet. Sandvika: Handelshøyskolen BI, 1992.

Dataverktøy

Benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen for hele emneområdet.

Hjelpemidler: Alle hjelpemidler tillatt

Eksamenskode: REV 1000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinær eksamen i emneområdet

Kursansvarlig

Tron Foss

STATISTIKK

Emneområdet Statistikk skal gi et grunnlag for å forstå og modellere usikkerhet i økonomisk administrative modeller. Hensikten er å lære et analyseverktøy rettet mot å ta beslutninger under usikkerhet. I statistisk terminologi leder dette til konsentrasjon om følgende delmål:

- Å oppnå forståelse av sentrale begreper som sannsynlighet, uavhengighet og tilfeldig variasjon
- Øvelse i bruk av statistisk inferens slik at studenten kan utføre enklere statistiske analyser
- Oppøve evnen til å identifisere statistiske aspekter i konkrete problemstillinger

Emneansvarlig: Fred Wenstøp
Institutt for økonomi

REV 1101

Statistikk 1

Statistisk metode

Mål med kurset

Kurset skal gi en innføring i sannsynlighetsregning og i statistisk inferens basert på ikke-parametriske metoder. Bruk av dataverktøy er integrert og obligatorisk.

Tematisk oversikt

- Innføring i dataverktøy
- Del 1 Metode
- Beskrivelse av en stikkprøve
- Å generalisere fra stikkprøver
- Statistisk metode
- Håndtering av store stikkprøver
- Sannsynlighetsregning
- Hypoteseprøving
- Sammenlikning av to medianer
- Del 2 Inferens: Gjennomsnitt og andeler
- Gjennomsnitt og andeler
- Normalfordelingen

Pensum

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. 3. utg. Oslo: Tano 1991

Anbefalt tilleggslitteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og Dataanalyse*, Arbeidshefte med programvare. 3. utg. Oslo: Tano 1991.

Eksamensoppgavesamling

Dataverktøy

Statark: Integrert i litteraturen

MINITAB Reference Manual. University Park, Penn.: The Pennsylvania State University, Statistics Department eller manual for tilsvarende programpakke.
MINITAB MINI-MANUAL, MINITAB Statistical Software, MINITAB INC. 1992

Gjennomføring

27 timer forelesninger og oppgavegjennomgørelser.

Eksamen

Ikke egen eksamen i dette kurset. Felles eksamen for Statistikkursene etter at begge kurs er gjennomført i vårterminen.

Kursansvarlig

Pål Aakre

REV 2001

Bedriftsøkonomi -

Internregnskap 1

INTERNREGNSKAP

I Bedriftsøkonomi – Internregnskap er målet å utvikle økonomiske styringssystemer for en bedrift med hovedvekt på styring av driftsinntekter, driftskostnader og betalingsmidler. Med utgangspunkt i kostnads- og inntektsregning, kalkyler og driftsregnskap gjennomgås lønnsomhetsanalyser, resultatberegninger og prissetting. På grunnlag av kalkyler fastsettes normer og standarder som er nødvendige for utarbeidelsen av planer og budsjetter og for gjennomføringen av inntekts- og kostnadskontroll.

Mål med kurset

Bedriftsøkonomi - Internregnskap 1 har som mål å gi en grundig orientering om de viktigste teorier og praktiske former for kalkulasjon og driftsregnskap.

Tematisk oversikt

- Innledning: Bedriftsøkonomien som fagområde
- Kostnadsteori: Kostnadsbegreper og kostnadsforløp
- Lagermodeller: Optimalisering av lager ved innkjøp og ved serieproduksjon – Inntektsteori: Etterspørselsfunksjoner. Elastisiteter – Bedriftens tilpasning
- Prisfast tilpasning: Kostnader og inntekter - nullpunkt og vinningsoptimum.
- Prisvariabel tilpasning: Monopol. Prisdiskriminering.
- Prisledelse. Praktiske begrensninger i pristeorien.
- Praktiske tillemperinger av pristeorien
- Salgsinnsatsanalyser: Optimalisering av salgsinnsats. Avstemming av forskjellige virkemidler
- Beslutninger under usikkerhet
- Kalkulasjon og driftsregnskap: Verdikretsløpet i bedriften. Produktkalkulasjon. Tilvirkningskost og selvkost. Tilvirkningsmerkost og salgsmarkost. Sammenhengen mellom kalkulasjon og driftsregnskap. Driftsregnskapet etter selvkostmetoden og bidragsmetoden. Sammenligning av resultatene
- Normalkalkulasjon. Sammenhengen mellom driftsregnskap og kalkulasjon ved bruk av normalsatser. Analyse av dekningsdifferansene: Forbruksavvik og beskjeftigelsesavvik
- Standardregnskapet. Materialregnskapet. Lønnsregnskapet. Regnskapet for indirekte kostnader. Resultatregnskapet. Avviksanalyse
- Aktivitetsbasert regnskap (ABC)
- Standard kontoplaner
- Sammenheng mellom finansregnskap og driftsregnskap. Monisme og dualisme

Pensum

Boye, K.: *Kostnads- og inntektsanalyse*. 6. utg. Oslo: Tano 1993.

Naug, T. og Sti A. D.: *Internregnskap – Økonomistyring* 1. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Naug, T. og Sti A. D.: *Kostnads- og inntektsanalyse – Økonomistyring* 2. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Anbefalt tilleggslitteratur

Naug, T. og Sti A.D.: *Løsningsforslag til Økonomistyring*. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i forelesningene i dette kurset. Regneark kan imidlertid brukes i studentenes arbeid med kalkyler, driftsregnskap og budsjetter.

Gjennomføring

36 timer forelesninger og diskusjoner i klassen.

Eksamen

Ingen eksamen i dette kurset. Endelig eksamen i emneområdet etter vårterminen.

Kursansvarlig

Trygve Naug

REV 3101

Mikroøkonomi

MIKROØKONOMI

Emneområdet mikroøkonomi omfatter for revisorstudentene bare innføringskurset i mikroøkonomi, REV 3101. Ved videregående studier suppleres gjerne et slikt innføringskurs med kurs i konkurranseformer og markedsstruktur og med kurs i usikkerhet og spillteori.

Mål med kurset

Kursets mål er å trene studentene i systematisk analyse av generelle problemer for bedrifter og konsumenter. Gjennom en bedre forståelse av samspillet mellom tilbud og etterspørsel i markedet gis innsikt i hvordan priser og omsatte mengder bestemmes. Studiet av mikroøkonomisk teori skal utvikle evnen til økonomisk analyse og medvirke til å utdype forståelsen av bedriftsøkonomiske fagområder.

Tematisk oversikt

- Tilbud og etterspørsel
- Konsumentteori
- Produksjonsteori
- Fullkommen konkurranse
- Monopol
- Oligopol.

Pensum

Frank, Robert H.: *Microeconomics and Behavior*. N.Y. McGraw Hill 1991. Utvalgte deler.

Anbefalt øvelseshefte: Grønn, E.: *Mikroøkonomi. Formler og oppgaver*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

36 timer forelesninger

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Eksamenskode: REV 3100.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Erik Grønn

2. Klasse

REV 4301	REV 2101	REV 2501
SKATTERETT 1	EKSTERNREGNSKAP 1	REGNSKAPS- ORGANISASJON
Timer: 88	Timer: 36	Timer: 36
Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Piccolo	Dataverktøy: Ja
Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei
Eksamen: Vår -94	Eksamen: Vår -94	Eksamen: Vår -94
Tor S. Kildal	Anne Bøhmer Gravdahl	Svein A. Løken

EKSAMEN
DATAVERKTØY
TERMINPRØVER

Ingen
To kurs
Ingen

REV 4301

Skatterett I

EMNEOMRÅDE: REV 4300

SKATTERETT

Emneområdet skal gi detaljerte kunnskaper i person- og bedriftsbeskatningssystemet, samt en god innsikt i merverdi- og investeringsavgiftssystemet og arveavgiftsreglene. Dessuten skal kurset gi en oversikt over skattebetalingsordningen, ligningsforvaltningen og internasjonal skatterett. Emneområdet skal føre frem til Revisoreksamen i skatterett, og gi grunnlag for å arbeide som skatterådgivere for personer, næringsdrivende og aksjeselskaper.

Mål for kurset

Se for emneområdet.

Tematisk oversikt

- Innføring i skattesystemet
- Personbeskatningen
- Gjennomgang av bedriftens skatteregnskap
- Personinntekt i virksomhet
- Skattlegging av aksjeselskaper og aksjonærer
- Skattlegging av ansvarlige selskaper og kommandittselskaper
- Merverdi- og investeringsavgift
- Arveavgift
- Skattebetalingsordningen og ligningsforvaltningen

Pensum

Magnus, P. og Nilsen, S.T.: *Nøkkelen til årets selvangivelse*, siste utgave. Oslo: Norsk Skattebetalerforening

Skaar, A. Aa.: *Skatterett etter skattereformen*. 3. utg. Oslo: AdNotam Gyldendal 1993.

Gjems-Onstad, O.: *Lærebefte i merverdiavgift*. Siste utgave. Oslo: Dyade forlag.

Brudvik, A., *Skatterett for næringsdrivende*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag (siste utgave)

Refsland, T.: *Praktisk merverdiavgift og investeringsavgift*. Oslo: Norsk Skattebetalerforening (1992)

Oppslagsverk: Gjems-Onstad, O. (red.): *Skattelovsamlingen 1993-94*. Oslo: AdNotam Gyldendal.

Studentene anbefales dessuten å benytte LigningsABC, siste utgave, som oppslagsverk under studiet.

Det tas forbehold om endringer/og eller tillegg til pensum. Informasjon vil bli gitt ved studiestart.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

88 timer forelesninger.

Eksamen

Revisoreksamen i skatterett, skriftlig over seks timer i siste halvdel av vårterminen.

Kursansvarlig

Tor S. Kildal

Emneansvarlig:

Tor S. Kildal

Institutt for økonomi

EKSTERNREGNSKAP

Emneområdet skal gi studentene en grundig innføring i eksternregnskap. I tillegg dekkes regnskapsanalyse og konsernregnskap. Emneområdet bygger opp til faget privatrettet revisjon.

REV 2101

Eksternregnskap 1

Mål med kurset

Kurset bygger videre på kunnskaper ervervet under forkurs i bokføring, evt. tilsvarende kunnskaper. Studentene skal gis en grundig innføring i avslutning av regnskaper og oppsett av regnskaper med resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. De skal lære å beherske enklere problemstillinger innenfor god regnskapsskikk samt å kunne føre alle normale forretningstransaksjoner. Studentene skal også lære å benytte regnskapsinformasjonene til analyseformål. Videre er innføring i enklere deler av konsernregnskap en del av kurset.

Tematisk oversikt

- Formålet med årsoppgjøret, interessegrupper
- Grunnleggende regnskapsprinsipper
- De enkelte regnskapsposter
- God regnskapsskikk
- Regnskapsanalyse
- Konsernregnskap

Pensum

NSRF: *Revisors Håndbok*. Oslo: NSRF 1994.

Tellefsen, J. T.: *Årsregnskapet*, 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget 1993

Bettmo, H. & al.: *Konsernregnskap*. Siste utgave, Oslo Ad Notam Gyldendal 1993.

Materiale som utdeles på forelesningene ansees også som pensum.

Dataverktøy

Programmet Piccolo kan benyttes til caseløsninger.

Gjennomføring

36 timer forelesninger og oppgavegjennomgang. Oppgaveløsning fra studentenes side er en viktig del av kurset.

Eksamen

Det er ikke eksamen i kurset i vinterterminen.

Samlet eksamen for emneområdet etter vårterminen.

Kursansvarlig

Anne Bøhmer Gravdahl

Emneansvarlig:

Anne Bøhmer Gravdahl

Institutt for økonomi

**ORGANISERING OG
REVISJON AV REGN-
SKAPSSYSTEMER**

I en økonomiavdeling må man ta stilling til hvordan bokføringssystemet skal utformes og sikres. Dette betyr å velge hvilke økonomiske hendelser som skal registreres når, hvor, hvordan og av hvem. Man må bestemme hvor lenge transaksjoner skal oppbevares, hvordan de skal lagres, hvordan økonomidata skal presenteres, og hvordan kvaliteten i den økonomiske informasjonen skal holdes på et ønsket nivå.

Emneområdet skal gi studentene en innføring i de formelle krav til regnskapssystemer i henhold til lover og forskrifter samt ulike typer regnskapsorganisasjon og intern kontroll.

REV 2501

Regnskapsorganisasjon

Mål med kurset

Gi en innføring i intern kontroll i bedriftsstyringen generelt og regnskaps/økonomistyringssiden spesielt. Sette dette i sammenheng med lovmessige krav og praktisk anvendelse i konkrete systemer og organisasjoner.

Tematisk oversikt

- Formelle krav til regnskapssystemet, regnskapspliktens omfang, innhold, krav til dokumentasjon m.m.
- Intern kontroll, innføring i kontrollorientert styringsteori
- Regnskapssystemer og organisering av økonomistyringen, moderne systemer for regnskapsføring med ulike forsystemer. Lovmessige krav til regnskapssystemer. Intern kontroll i regnskapsstyringen.
- Case i mindre regnskapssystem og intern kontroll rundt og i bokføringen. Fullstendsighet, nøyaktighet og pålitelighet.

Pensum

Vårdal, P. og Johnsen, A.: *Norsk Regnskapslovgivning*. 4. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag AS 1989. Del I, del II, del III.

Løken, K.: *Kontroll*. 4. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag AS 1993. Kap. 1,2,3,4,5,6 og 7. Appendix.

Watne, D.A. og Turney, P.B.B.: *Auditing EDP Systems*. 2nd ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall 1990. Chap. 4, 5 and 9.

Relevante lover og forskrifter.

I tillegg materiale utdelt på forelesningene å anse som pensum

Dataverktøy

Ved løsning av caset vil det bli benyttet pc-baserte systemer

Gjennomføring

36 timer forelesninger og gjennomgang av case. Caset har til hensikt å gi studentene innsikt i hvordan regnskapsføring på PC fungerer, og å sette dem i stand til å vurdere slike systemer i forhold til norsk regnskapslovgivning og internkontrollen i og rundt regnskapssystemet.

Eksamen

Fagoppgave som er felles for Regnskapsorganisasjon og Revisjon av IT-systemer i vårterminen. Fagoppgaven vil bli utlevert i begynnelsen av vårterminen, og kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

Kursansvarlig

Svein A. Løken

3. Klasse

Gjennomføring vinterterminen 1994

REV 7001	REV 7101	REV 7201
PRIVATRETTET REVISJON	OFFENTLIG REVISJON	GENERELL REVISJON
Timer: 53	Timer: 15	Timer: 66
Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Nei
Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei
Eksamen: Vår -94	Eksamen: Vår -94	Eksamen: Vår -94
-----	-----	-----
Bror Petter Gulden	Bror Petter Gulden	Bror Petter Gulden

EKSAMEN
DATAVERKTØY
TERMINPRØVER

Tre
Ingen
Ingen

REV 7001

Privatrettet revisjon

EMNEOMRÅDE: REV 7000

PRIVATRETTET REVISJON

Emneområdet sammen med emneområdene REV 7100 og REV 7200 skal gi studentene en innføring i den eksterne revisors stilling og funksjon i samfunnet og kunnskap om revisjonens formål, de lover og regler som gjelder for revisors arbeid og de krav som stilles til revisor. Studentene skal også gis kunnskap om den informasjon og de finansielle data revisor skal granske og om de metoder revisor benytter i dette arbeidet. I tillegg dekkes de offentlige revisjonsinstansenes rammebetingelser og virksomhet.

Mål med kurset

Kurset skal forberede studentene for revisoreksamen i privatrettet revisjon, som omfatter prøve i årsavslutning og oppstilling av årsoppgjøret i bedrifter som følger reglene i regnskapsloven og aksjelovens regnskapskapittel.

Tematisk oversikt

- Regnskapsavslutning/årsoppgjør i henhold til regnskapslovens og aksjelovens bestemmelser
- Regnskapsstandarder fra Norges Statsautoriserte Revisorers Forening og Norsk RegnskapsStiftelse

Pensum

Revisors Håndbok, siste utg., Oslo: NSRS.

Huneide, J. E. et al: *Årsoppgjøret i teori og praksis* 1993. Oslo: Økad Forlag 1994.

Gulden, B.P.: *Oppgavesamling i revisjonsfag*. 2. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Materiale utlevert i forbindelse med forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Undervisningen baseres på 53 t forelesninger og diskusjoner i klassen. Det tas sikte på at grupper av studenter leverer inn oppgaver som blir kommentert og karaktersatt.

Eksamen

Det er ikke eksamen i kurset i vinterterminen. Kurset fortsetter i vårterminen og avsluttes med offentlig eksamen i privatrettet og generell revisjon i mai.

Kursansvarlig

Bror Petter Gulden

Revisor

Emneansvarlig: Bror Petter Gulden
Institutt for økonomi

OFFENTLIG REVISJON

Emneområdet skal sammen med emneområdene REV 7000 og REV 7200 gi studentene en innføring i den eksterne revisors stilling og funksjon i samfunnet og kunnskap om revisjonens formål, de lover og regler som gjelder for revisors arbeid og de krav som stilles til revisor. Studentene skal også gis kunnskap om den informasjon og de finansielle data revisor skal granske og om de metoder revisor benytter i dette arbeidet. I tillegg dekkes de offentlige revisjonsinstansenes rammebetingelser og virksomhet.

Emneansvarlig:
Bror Petter Gulden
Institutt for økonomi

REV 7101

Offentlig revisjon

Mål med kurset

Kurset skal forberede studentene for revisoreksamen i offentligrettet revisjon, som består av prøver vedrørende kommune-, fylkes- og riksrevisjonens virksomhet.

Tematisk oversikt

- Offentlig revisjon (Riksrevisjonen, kommune- og fylkesrevisjon)

Pensum

Gulden, B.P.: *Oppgavesamling i revisjonsfag*. 2. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Håndbok for kommunal og fylkeskommunal revisjon (emnehefter 1,4,6,10,12 og tilleggshäfte: Aktuelle bestemmelser). 2. utg. Oslo: Kommunalforlaget 1992.

Forskrifter om revisjon og kontrollutvalg av 13. januar 1993, Oslo: Kommunal- og arbeidsdepartementet 1993.

Håndbok for Riksrevisjonen, 3. utg., kap. 1,3,5,7,8,10-13,15-18,21,22, Oslo: Riksrevisjonen 1988.

Treider, B.: *Forvaltningsrevisjon*, rev. utg., Oslo: Riksrevisjonen 1988.

Retningslinjer for den praktiske gjennomføringen av forvaltningsrevisjon i Riksrevisjonen. Oslo: Riksrevisjonen 1980.

Dokument nr 1 (siste år).

Dokument nr 2 (siste år).

Materiale utlevert i forbindelse med forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Undervisningen baseres på 15 t forelesninger og diskusjoner i klassen.

Eksamen

Det er ikke eksamen i kurset i vinterterminen. Kurset fortsetter i vårterminen og avsluttes med offentlig revisoreksamen i mai.

Kursansvarlig

Bror Petter Gulden

GENERELL REVISJON

Emneområdet skal sammen med emneområdene REV 7000 og REV 7100 gi studentene en innføring i den eksterne revisors stilling og funksjon i samfunnet og kunnskap om revisjonens formål, de lover og regler som gjelder for revisors arbeid og de krav som stilles til revisor. Studentene skal også gis kunnskap om den informasjon og de finansielle data revisor skal granske og om de metoder revisor benytter i dette arbeidet. I tillegg dekkes de offentlige revisjonsinstansenes rammebetingelser og virksomhet.

Emneansvarlig:
Bror Petter Gulden
Institutt for økonomi

REV 7201

Generell revisjon

Mål med kurset

Kurset skal forberede studentene for revisoreksamen i generell revisjon, som består av prøver i revisjonsmetodikk og revisors rammebetingelser.

Tematisk oversikt

- Revisoryrket og revisors rammebetingelser
- Revisjonens formål og fasene i revisjonsarbeidet
- Planlegging og utførelse av revisjonsoppdrag

Pensum

Gulden, B.P.: *Den Eksterne Revisor*, 2. utg., Oslo: Universitetsforlaget 1991.

Lillestøl, J.: *Statistiske metoder i revisjon*, Kap. 1, 2, 3.1 og 3.2. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1987.

Revisjonsmetodikk., Oslo: NSRF/NRRF 1992.

Revisors Håndbok, siste utg., Oslo: NSRS.

Gulden, B.P.: *Oppgavesamling i revisjonsfag*, Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Materiale utlevert i forbindelse med forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Undervisningen baseres på 66 t forelesninger og diskusjoner i klassen. Det tas sikte på at grupper av studenter leverer inn oppgaver som blir kommentert og karaktersatt.

Eksamen

Det er ikke eksamen i kurset i vinterterminen. Kurset fortsetter i vårterminen og avsluttes med offentlig revisoreksamen i mai.

Kursansvarlig

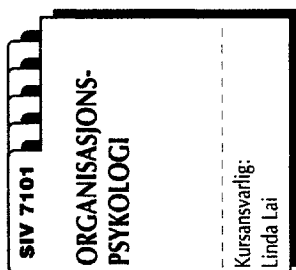
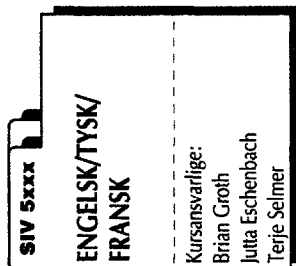
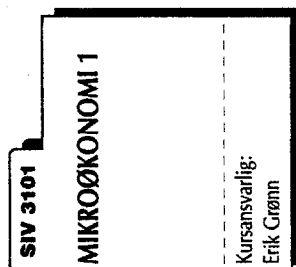
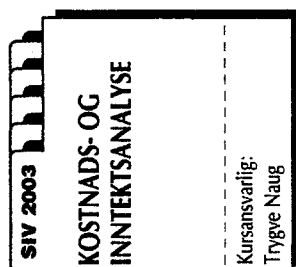
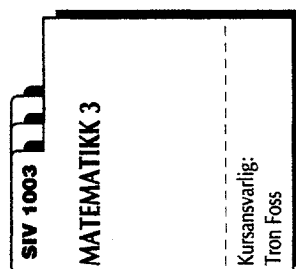
Bror Petter Gulden

Vårterminen 1994

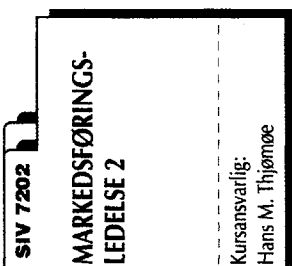
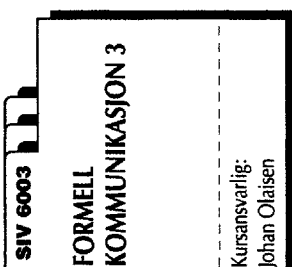
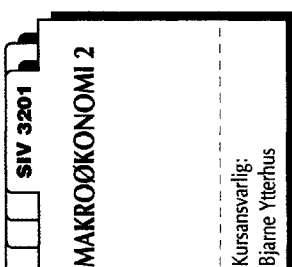
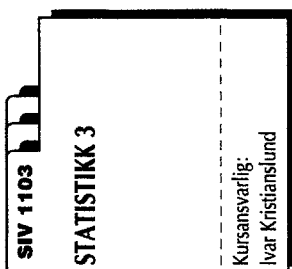
Studieoversikt

Siviløkonomstudiet 1. avdeling • Vårterminen

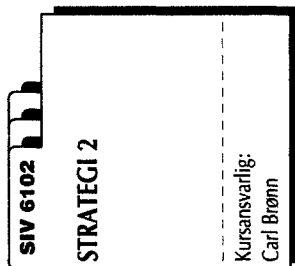
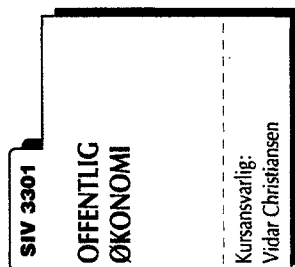
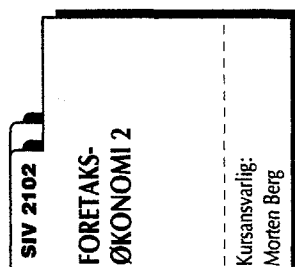
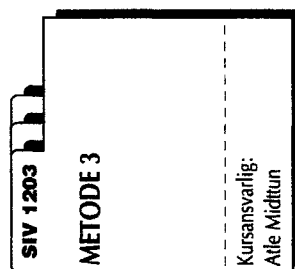
1. klasse

2. klasse

3. klasse

Kapittel 6

Undervisning Vår -94

Siviløkonomstudiet 1. avdeling

1. klasse

Gjennomføring vårterminen 1994

SIV 1003 MATEMATIKK 3 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 5t. skriftlig ----- Tron Foss	SIV 2003 KOSTNADS- OG INNTEKTSANALYSE Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Regneark Terminprøve: Nei Eksamen: Vinter -95 ----- Trygve Naug	SIV 3101 MIKROØKONOMI 1 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 5t. skriftlig ----- Erik Grønn	SIV 5101 ENGELSK 3 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Ja Eksamen: Vinter -95 ----- Åsebrit Sundquist
SIV 5303 TYSK 3 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Ja Eksamen: Vinter -95 ----- Jutta Eschenbach	SIV 5503 FRANSK 3 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Ja Eksamen: Vinter -95 ----- Terje Selmer	SIV 7101 ORGANISASJONS-PSYKOLOGI Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Ja Terminprøve: Nei Eksamen: Fagoppgave ----- Linda Lai	SIV 2200 PROSJEKTOPPGAVE 1 Regnskap Eksamen: Prosjekt ----- Anne Bøhmer Gravidahl Morten Berg

EKSAMEN

TERMINPRØVER

STUDENTASSISTERT

To kurs + prosjektoppgave

Ett kurs (språk)

Ett kurs

MATEMATIKK

Økonomi er en vitenskap som i stor grad baserer seg på matematikk. Matematiske modeller står sentralt i fag som bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, finans, statistikk, metode o.a. Et godt grunnlag i matematikk er en forutsetning for å få innsikt i sentrale økonomiske problemstillinger og for å lese moderne økonomisk litteratur.

SIV 1003

Matematikk 3

Integrasjon, rekker og differensialligninger

Mål med kurset

Se Emneområdet

Tematisk oversikt

Sydsæter: Kapittel 10: Integrasjon 10.1-10.7

Kompendium: Integraler (Delbrøk oppspaltning)

Sydsæter: Appendiks B: Summer B2-B3

Sydsæter: Kapittel 11: Rekker 11.5

Kompendium: Sannsynlighetsfordelinger Differensialligninger

Pensum

Sydsæter, K.: *Matematisk analyse*. Bind 1, 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1991

Bjørnstad, H.: *Matematikk utvalgte emner og oppgaver for siviløkonomstudiet*. Kompendium. Sandvika: Handelshøyskolen BI 1992.

Dataverktøy

Benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 forelesninger og oppgavegjennomgørelser.

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen etter vårterminen for hele emneområdet.

Hjelpemidler : Alle hjelpemidler tillatt.

Eksamenskode: SIV 1000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Tron Foss

ØKONOMISTYRING

Emneområdet omfatter flere regnskapsfag. Årsregnskapet, internregnskapet og budsjettering er de sentrale emner. Emneområdet har som hovedmål å gi en grundig innføring i praktisk norsk regnskapsvesen og sette studentene i stand til å beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjons-mottakere. Studentene skal få et helhetlig begreps-fundament og en kritisk forståelse for de forutsetninger norsk regnskapsavleggelse bygger på, samt en innføring i grunnleggende regnskaps-teori. Studentene skal settes i stand til å spesifisere systemoppbygging og gjennomføre rapportering og analyse av økonomidata rettet mot eksterne brukere. Videre skal studentene med utgangspunkt i kalkyler og driftsregnskap kunne fastsette normer og standarder som er nødvendige for å utarbeide planer og budsjetter og gjennomføre inntekts- og kostnadsanalyser.

Emneansvarlig:
Anne Bøhmer Gravidahl
Institutt for økonomi

SIV 2003

Kostnads- og inntektsanalyse

Mål med kurset

Kurset skal gi fortrolighet med sentrale bedriftsøkonomiske begreper som brukes i analyser av bedriftens kostnader og inntekter og gi trening i bruken av de vanligste analyseteknikker i regnskap og bedriftsøkonomi.

Tematisk oversikt

- Kostnad-resultat-volumanalyse (nullpunktsanalyse)
- Analyse av produktvalg
- Resultatanalyse
- Inntekts- og kostnadskontroll
- Internregnskap og kontroll i varehandel og servicevirksomhet
- Grunnleggende prissettingsproblemer
- Strømningsanalyse (finansierings- og kontantstrømsanalyse)
- Regnskapsmessige nøkkeltall

Pensum

Naug T. og Sti, A. D.: *Kostnads- og inntektsanalyse – Økonomistyring 2.* 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Naug, T. og A.D. Sti: *Løsningsforslag til Kostnads- og inntektsanalyse – Økonomistyring 2.* Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Johnson, H. T., Kaplan R.S.: *Relevance Lost: The Rise and Fall of Management Accounting.* Boston, Mass.: HBS Press 1988.

Tellefsen, J. T.: *Årsregnskapet.* 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget. 1993 . Del 4.

Dataverktøy

Det forutsettes at studentene bruker et regneark til å gjennomføre analyser og beregninger.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og øvinger

Eksamen

Ingen eksamen i dette kurset, men felles case og kontrolleksamen med de andre økonomistyringskursene etter vinterterminen, 2. klasse.

Kursansvarlig

Trygve Naug

MIKROØKONOMI

Mikroøkonomi tar utgangspunkt i de enkelte aktørene i økonomien, som produsenter og konsumenter. Gjennom studiet av disse aktørenes optimaliserende adferd under forskjellige markedsformer får man bestemt pris og kvantum i de forskjellige markedene. Mikroøkonomi er således en slags verdilære; vi forstår hvorfor en vare er mer verdt enn en annen vare i markedet. Denne deskriptive delen av teorien suppleres i de fleste innføringskurs gjerne med noen normative betraktninger – vi stiller spørsmålet om markedsøkonomiene utnytter de foreliggende ressursene gjennom produksjon og konsum på en god og effektiv måte.

SIV 3101

Mikroøkonomi 1

Mål med kurset

Kursets mål er å trene studentene i systematisk analyse av generelle problemer for bedrifter og konsumenter. Gjennom en bedre forståelse av samspillet mellom tilbud og etterspørsel i markedet gis innsikt i hvordan priser og omsatte mengder bestemmes. Studiet av mikroøkonomisk teori skal utvikle evnen til økonomisk analyse og medvirke til å utdype forståelsen av bedriftsøkonomiske fagområder.

Tematisk oversikt

- Tilbud og etterspørsel
- Konsumentteori
- Produksjonsteori
- Fullkommen konkurranse
- Monopol
- Oligopol

Pensum

Varian, H.R.: *Intermediate Microeconomics. A Modern Approach*. 3rd ed. New York, N.Y.: Norton 1993, utvalgte deler.

Anbefalt øvelseshefte: Grønn, E.: *Mikroøkonomi. Formler og oppgaver*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og øvelser.

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Ingen hjelpemidler.

Eksamenskode: SIV 3100.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Erik Grønn

ENGLISH FOR MANAGEMENT II

I forhold til English for Management I representerer dette emneområdet en spesialisering. Innholdsmessig skjer dette gjennom anglo-amerikanske områdestudier (Engelsk 3 og 4) og business cases (Engelsk 5). Spesialisering skjer også språklig ved at emneområdet legger økende vekt på skriftlig- muntlig, bl.a. gjennom casediskusjoner (Engelsk 3 og 4). Engelsk 5 vektlegger rent muntlig engelsk i en forretningssammenheng og presentasjons-ferdighet overfor en forsamling. Dette knyttes til medvirkning i management-cases.

Emneansvarlig: *Brian Groth*
Institutt for strategi, historie
og språk

SIV 5101

Engelsk 3

Anglo-American Area Studies

Mål med kurset

Se emneområdet.

Tematisk oversikt

- Ethnic Americans
- American regionalism
- British regionalism
- Britain and Europe

Pensum

Oakland, John: British Civilization. 2. utg. London, Routledge 1991. Kap. 1, 2, 4, 10.

Sirevåg, Torbjørn: American Patterns. 2. utg. Oslo: Gyldendal 1989. Kap. 1, 2, 4, 8, 9.

Sirevåg, Torbjørn (red): Artikkelsamling Area Studies Cases and Articles, English 3 and 4. Institutt for strategi, historie og språk, 1994

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

Forelesninger og gruppeøvelser samt tekstlesning og oversettelser. Det forutsettes at studentene medvirker aktivt i diskusjonene, ved deltakelse i cases og presentasjoner og ved minst 2 skriftlige innleveringer.

Eksamen

Fagoppgave med bestått/ikke bestått karakter. Inntil 3 studenter kan samarbeide om oppgaven. Eksamen i hele emneområdet etter høstterminen 2. klasse (Engelsk 4).

Eksamenskode: SIV 5100.01 (Fagoppgave)

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Brian Groth

SIV 5303

Tysk 3

EMNEOMRÅDE: SIV 5300

TYSK SPRÅK, KULTUR OG SAMFUNN

Målet med emneområdet er å gi studentene både generelle språkferdigheter, spesielle språkferdigheter og kulturforståelse. Med generelle språkferdigheter menes evne til å bruke tysk språk i praktisk kommunikasjon både muntlig og skriftlig. Med spesielle språkferdigheter menes tilsvarende innen økonomisk-administrativt fagspråk. Kulturforståelse defineres som innsikt i tyskspråklige lands historie, politiske modeller, arbeids- og næringsliv samt etterkrigstidens litteratur.

Mål for kurset

Kurset skal gi en oversikt over viktige historiske hendelser i tyskspråklige land. Kunnskap om disse er en forutsetning for å kunne forstå det nåværende samfunn og dets dagsaktuelle problemstillinger. Dessuten skal kurset konsolidere de språklige ferdighetene, både muntlig og skriftlig.

Tematisk oversikt

- Tysk historie etter 1918
- Økonomisk geografi
- Språkstrukturer og skriftlig kommunikasjon

Pensum

Høivik H.v.W. og Schanke, E.: *Ausgewählte Themen zur Wirtschafts- und Landeskunde der BRD*. Bærum: BI Forlag 1993.

Aktuelle tekster, utdelt av kurslederen

Anbefalt tilleggslitteratur

Tatsachen über Deutschland. Siste utg. Gütersloh: Bertelsmann Lexikon Verlag Aktuell '94. *Das Lexikon der Gegenwart*. Dortmund: Harenberg Lexikon Verlag

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger, gruppearbeid og individuelle presentasjoner. Undervisningen baseres hovedsakelig på studentaktiviteter.

Terminprøver

To av de siste tre innleveringene i terminen bør være av godkjent kvalitet.

Eksamen

Det er ingen eksamen i dette kurset. Eksamen i hele emneområdet ved slutten av vinterterminen 2. klasse.

Kursansvarlig

Jutta Eschenbach

Emneansvarlig: Jutta Eschenbach
Institutt for strategi, historie
og språk

SØ 1. avd.

FRANSK SPRÅK, KULTUR OG SAMFUNN

Målet med emneområdet er å gi studentene en så sikker muntlig beherskelse av fransk språk at de kan fungere effektivt i dialog med franske samtalepartnere. De skal videre trenes i å gi fremstillinger av økonomiske og mer allmene emner. Dernest skal den skriftlige ferdighet oppøves slik at studentene kan skrive forretnings-brev og resyméer.

Franskstudiet har også som formål å gi studentene forståelse av fransk kultur.

Emneansvarlig: Terje Selmer
Institutt for strategi, historie
og språk

SIV 5503

Fransk 3

Språk

Mål for kurset

Videreutvikling av kurs 2

Tematisk oversikt

- Praktisk språkbruk III
- Muntlig forretningskommunikasjon III
- Skriftlig forretningskommunikasjon III

Pensum

M.Danilo & O. Challe: *Le français commercial*, Presses pocket, Paris 1985

E. Ronsjø & G.Moen: *Fransk grammatikk* og *Ny arbeidsbok i fransk grammatikk*

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og gruppearbeid. Det stilles krav til egenaktivitet. Skriftlige innleveringer hver uke.

Terminprøve

Kontrollprøve: Muntlig foredrag og to skriftlige innleveringer bør være av godkjent kvalitet.

Eksamen

Ikke egen eksamen i dette kurset. Eksamen i hele emneområdet ved slutten av vinterterminen 2. klasse.

Kursansvarlig

Terje Selmer

SIV 7101

Organisasjonspsykologi

EMNEOMRÅDE: SIV 7100

ORGANISASJON OG LEDELSE

Målet med emneområdet er å gi studentene oversikt over og innsikt i de vesentlige temaene innen faget og derved forståelse av hvordan organisasjoner fungerer.

Organisasjon og ledelse er et basisområde i enhver økonomisk-administrativ utdannelse. Faget gir ikke enkle svar, men setter problemstillinger i perspektiv før løsninger genereres.

Organisasjoner møter vi hver dag gjennom hele livet, som offentlige enheter og private service- eller vareproduserende bedrifter.

Enhver organisert menneskelig aktivitet er opphavet til to fundamentale og motstridende behov: Ett behov for å fordele arbeidet mellom flere aktiviteter og personer, og ett behov for å koordinere arbeidsoppgavene.

Samtidig er slike organisasjoner underlagt krav til effektivitet. Hvordan basiselementene arbeidsdeling og samordning håndteres i en organisasjon er av vesentlig betydning for hvor effektivt den kan fungere.

For å oppfylle målet med emneområdet vil det i tillegg til en introduksjon i selve faget gis undervisning i organisasjonspsykologi, organisasjonsdesign og offentlige organisasjoners funksjon og forhold til næringslivets rammebetingelser.

Emneansvarlig: Øivind Revang
Institutt for organisasjon
og ledelse

Mål med kurset

Kurset skal gi grunnleggende innsikt i de organisasjonspsykologiske prosesser som påvirker lederes og andre arbeidstakers atferd og holdninger i organisasjonslivet.

Tematisk oversikt

- Introduksjon
- Individuelle forskjeller: Vurdering og utvelgelse
- Holdninger og atferd
- Persepsjon: Opplevelsen av medmennesker
- Psykisk helse og stress
- Språk og kommunikasjon
- Makt og påvirkning
- Beslutningstaking i organisasjoner
- Begrensninger i rasjonalitet

Pensum

Arnold, J., Robertson, I.T. og Cooper, C.L.: *Work Psychology: Understanding Human Behavior in the Work Place*. London: Pitman Publishing, 1991.

Goleman, D. og Heller, D.: *The Pleasures of Psychology*. New York: New American Library 1986.

Anbefalt tilleggslitteratur

Leavitt, H. J., Pondy, L. R. og Boje, D. M.: *Readings in Managerial Psychology*. (4. utg.) Chicago: The University of Chicago Press 1989.

Greve, A. og Kaufmann, G.: *Ledelse: Psykologiske og strategiske perspektiver*. Oslo: TANO 1990.

Blakar, R. M.: *Språk er makt*. 5. utg. Oslo: Pax Forlag 1989.

Moxnes, P.: *Hverdagens angst i individ, gruppe og organisasjon: Et organisasjonspsykologisk perspektiv*. Oslo: Forlaget Paul Moxnes 1989.

Sharp, D.: *Personlighetstyper*. Oslo: Forlaget Paul Moxnes 1992.

Dataverktøy

Kommunikasjonsnettverket på BIs IBM-stormaskin vil bli benyttet i forbindelse med kursetemaet "Språk og kommunikasjon", samt ved veiledning i forbindelse med fagoppgaven. Alle studenter må skaffe seg tilgang til dette (bruker-ident for stormaskinen) innen eller umiddelbart etter kursets start. Nærmere orientering vil bli gitt.

Gjennomføring

27 timer forelesning.

Eksamen

Fagoppgave.

Eksamenskode: SIV 7100.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Linda Lai.

SØ 1. avd.

SIV 2200

Prosjektoppgave 1

Regnskap/økonomistyring

Mål

Prosjektarbeidet skal sette studentene i stand til å arbeide med og analysere et større datamateriale innen regnskap/økonomistyring.

Pensum

Studentene må selv finne frem til egnet litteratur for den enkelte prosjektoppgave.

Gjennomføring

Prosjektarbeidet skal være et selvstendig arbeid, som kan gjennomføres av grupper på inntil tre deltagere.

Dataverktøy

Studentene kan gjøre bruk av dataverktøy i løsningen av prosjektarbeidet. Egnet programvare kan være regneark, IFPS eller spesielle regnskapsprogram som f.eks. PICCOLO.

Eksamen

Utlevering ca. 1. mars. Innlevering 15. september. Det gis ikke utsettelse.

Eksamenskode: SIV 2200.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære gjennomføring av prosjektoppgave.

Kursansvarlig

Anne Bøhmer Gravdahl

Morten Berg

2. Klasse

Gjennomføring vårterminen 1994

SIV 1103

STATISTIKK 3

Timer:27

Studentassistert:Nei

Dataverktøy:MINITAB

Terminprøve:Nei

Eksamen:5 t. skriftlig

Ivar Kristianslund

SIV 3201

MAKROØKONOMI 2

Timer:27

Studentassistert:Nei

Dataverktøy:Nei

Terminprøve:Nei

Eksamen:3 t. skriftlig

Bjarne Ytterhus

SIV 6003

FORMELL
KOMMUNIKASJON 3

Timer:27

Studentassistert:Nei

Dataverktøy:Nei

Terminprøve:Nei

Eksamen:Fagoppgave

Joahn Olaisen

SIV 7202

MARKEDSFØRINGS-
LEDELSE 2

Timer:27

Studentassistert:Ja

Dataverktøy:Nei

Terminprøve:Nei

Eksamen:48t. hjemme-eksamen

Hans M. Thjømøe

SIV 1104

PROSJEKTOPPGAVE 2
STATISTIKK

Ivar Kristianslund

Fred Wenstøp

EKSAMEN
TERMINPRØVER
STUDENTASSISTERT

Fire kurs + prosjektoppgave
Ingen
Ingen

SØ 1. avd.

STATISTIKK

Emneområdet Statistikk skal gi et grunnlag for å forstå og modellere usikkerhet i økonomisk/ administrative modeller. Hensikten er å lære et analyseverktøy som kan brukes til å ta beslutninger under usikkerhet. I statistisk terminologi leder dette til konsentrasjon om følgende delmål:

- Å oppnå forståelse av sentrale begreper som sannsynlighet, uavhengighet og tilfeldig variasjon
- Øvelse i bruk av statistisk inferens slik at studenten kan utføre enklere statistiske analyser
- Oppøve evnen til å identifisere statistiske aspekter i konkrete problemstillinger.

Emneansvarlig: Ivar Kristianslund
Institutt for økonomi

SIV 1103

Statistikk 3

Regresjon og multivariable analyser

Mål med kurset

Å gjøre studentene i stand til å utføre en selvstendig statistisk analyse ved hjelp av multipl regressjon, samt å gi dem en innføring i multivariable metoder.

Tematisk oversikt*Del 1 Regresjon*

- Ch.1 The Nature of Regression Models (1.2,1.3,1.4,1.7)
- Ch.2 Two-Variable Regression Analysis: Some Basic Ideas (2.2,2.6)
- Ch.3 Two Variable Regression Model: (3.1)
- Ch.6 Extensions of the two-variable Linear Regression Model (6.3)
- Ch.7 Multiple Regression Analysis: The Problem of Estimation (7.1-7.5, 7.8 og 7.10)
- Ch.8 Multiple Regression Analysis: The Problem of Inference (8.1,8.3,8.4,8.5,8.7)
- Ch.10 Multicollinearity (10.1-10.4, 10.5, 10.8)
- Ch.11 Heteroscedasticity (11.1, 11.2, 11.4, 11.5, 11.6)
- Ch.12 Autocorrelation (12.1, 12.2, 12.4, 12.5, 12.6)
- Ch.14 Regression on Dummy Variables (14.1, 14.2, 14.3, 14.11)
- Ch. 15 Regression Dummy Dependent Variable; The LPM, Logit and Probit Models (15.1, 15.7, 15.8)

Del 2 Multivariable metoder

En innføring i

- Prinsippal komponentanalyse
- Faktoranalyse
- Diskriminantanalyse

Pensum

Gujarati D. N: *Basic Econometrics*. 2nd ed.

New York: McGraw-Hill 1988.

Kompendium i multivariable analyser.

Dataverktøy

MINITAB Reference Manual. University Park, Penn.: The Pennsylvania State University, Statistics Department eller manual for tilsvarende programpakke.

Gjennomføring

27 timer forelesninger og oppgavegjennomgørelser.

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen ved slutten av vårterminen for hele emneområdet.

Eksamen bygger delvis på et tidligere utlevert case.

Hjelpemidler: Alle hjelpemidler tillatt.

Eksamenskode: SIV 1100.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Ivar Kristianslund

SIV 3201

Makroøkonomi 2

EMNEOMRÅDE: SIV 3200

MAKROØKONOMI II

Emneområdet skal gi en innføring i - og en grunnleggende forståelse av - samfunnsøkonomiske forhold. I de mikroøkonomiske kursene legges det vekt på samspillet mellom aktører (bedrifter og husholdninger), som under ulike former for optimaliserende atferd og ved ulike markedsformer, får bestemt pris og kvantum i de forskjellige markedene. Det legges vekt på den offentlige sektor, både når det gjelder konsekvenser av offentlige inngrep i private markeder og dens evne til makroøkonomisk styring, gjennom bl.a. finans-, penge- og valuta- og inntektspolitikk.

Mål med kurset

Målet med kurset er å utdype kunnskapene studentene har fra Makro 1, blant annet pengepolitikken innvirkning på realøkonomiske forhold, ulike anbefalinger om økonomisk politikk i en åpen økonomi samt redegjøre for nyere makroøkonomisk teori.

Tematisk oversikt

- IS-LM modellen
- Mundell-Fleming-modellen
- AD-AS-modellen
- Forventningenes rolle
- Økonomisk politikk i åpne økonomier
- Nyere retninger i makroøkonomisk teori

Pensum

Dornbusch, R. og Fischer, S.: *Macroeconomics*. 6th ed. New York: McGraw-Hill 1994. (Utvalgte deler)

Anbefalt litteratur

Synnestvedt, T. og Ytterhus, B.: *Artikler og oppgaver i makroøkonomisk teori*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i kurset.

Gjennomføring

27 forelesninger med noe ekstraoppgaveløsning mot slutten av kurset.

Eksamen

Tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Ingen hjelpemidler er tillatt

Eksamenskode: SIV 3200.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursavsvarelig

Bjarne E. Ytterhus

Emneansvarlig: Vidar Christiansen
Institutt for økonomi

SØ 1. avd.

**FORMELL
KOMMUNIKASJON**

Informasjonsteknologi spiller en økende og avgjørende rolle for virksomhetsutvikling. Emneområdetets mål er å klargjøre hvilken kunnskap linjeledelsen bør ha for å kunne styre utvikling og forvaltning av informasjonssystemer. Det faglige utgangspunkt er et kommunikasjonssyn der man drøfter hvordan informasjonsteknologi kan bidra til at ledere, ansatte, kunder og leverandører kan få tilgang til riktig informasjon til å utføre sine oppgaver.

SIV 6003

Formell kommunikasjon 3

Informasjonsledelse

Mål med kurset

Målet med kurset er å gi en innføring i fagområdet informasjonsledelse med vekt på ledelsesperspektivet, adferdsperspektivet og kvalitetsstyringsperspektivet. Det vil i utstrakt grad bli benyttet eksempler fra virksomhetsutvikling innenfor servicenæringene. Kurset vil vise hvilken betydning informasjons- og kommunikasjonsstrategier har for en resultatorientert bedriftsutvikling.

Tematisk oversikt

- Ledelse og lederadferd i lys av informasjons- og kommunikasjonsstrategier
- Informasjonsledelse (ledelsesperspektivet)
- Informasjonssøking (adferdsperspektivet)
- Informasjonskvalitet (kvalitetsstyringsperspektivet)
- Informasjonsledelse i praksis:
 - Serviceledelse
 - Markedssegmentering
 - Intern og ekstern kommunikasjon
 - Totalkvalitet og informasjonsledelse
 - Kunnskapsbaserte bedrifter
 - Produktivitet og organisasjonell læring
 - Trender i forskning omkring ledelse- og kommunikasjonsstrategier

Pensum

Earl, M. J.: *Management Strategies for Information Technology*. N.Y. Prentice Hall, 1989.

Olaisen, J.: *Information Management: A Scandinavian Approach*. Oslo: Universitetsforlaget 1993. (Kun deler av boken er pensum.)

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesning fordelt over ni ganger à tre timer. De første to gangene er rene forelesninger. Deretter avsettes det en time hver gang til plenumsveiledning av fagoppgaven. Kurset har dermed 19 timer med forelesninger og 8 timer med veiledning.

Eksamen

Fagoppgave. Individuell eller gruppe på max 2 studenter.

Eksamenskode: SIV 6000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Johan Olaisen

Emneansvarlig: Tor J. Larsen
Institutt for organisasjon og ledelse

SIV 7202

Markedsføringsledelse 2

EMNEOMRÅDE: SIV 7200

MARKEDSFØRINGS- LEDELSE

Målet er å gi en forståelse av markedsføringens betydning i moderne næringsliv og offentlig forvaltning, samtidig som studentene bør beherske de viktigste delene av markedsføringsteorien når det gjelder analyse, planlegging og gjennomføring. Studentene skal være i stand til å analysere en gitt situasjon som en bedrift eller en institusjon kan stå overfor, og kunne gi en konkret anbefaling om aktuelle planer og tiltak.

Mål med kurset

Dette kurset er en fortsettelse av Markedsføringsledelse 1 og bygger på det stoffet som ble gjennomgått i vinterterminen. Kurset skal gi studentene et innblikk i sentrale områder av markedsføring med vekt på basiskunnskaper og begreper innen fagområdet.

Tematisk oversikt

- Funksjon, begreper, markedsinndeling
- Markedsplan
- Markedsanalyse
- Prognoser
- Eksterne og interne arbeidsbetingelser
- Beslutningsstøttesystemer i markedsføring
- Forbrukeratferd og økonomisk psykologi
- Markedsrett
- Markedsføring på bedriftsmarkedet
- Markedsføring av tjenester
- Distribusjon
- Strategisk markedsplanlegging

Pensum

Kotler P.: *Marketing Management*, 7. ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall 1991.

Markedsføringsloven. Lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår av 16. juni 1972 nr. 47 med kommentarer av T. C. Løchen. 5. utg. Oslo: TANO 1992.

Selnes, F. og Thjømøe, H. M.: *Oppgavesamling til Markedsføringsledelse II.* Asker: Singularis 1993.

Statistisk Årbok. Siste utgave.

Dataverktøy

Markedsføring er beslutning under usikkerhet. Bruk av beslutnings-støttesystemer inngår derfor som en del av kurset. Målet med slike systemer er å bedre forståelsen for komplekse sammenhenger samt være til hjelp for å bringe tall og økonomi inn i markedsføringen. De nødvendige programmer finnes i MarkUp som ligger fritt tilgjengelig på terminalrommet. Modellene er tilpasset Lotus for Windows, Excel for PC og Excel for Macintosh. For å kjøre modellene på egen PC må man ha ett av disse regnearkene.

Gjennomføring

27 timer forelesning. Det vil til flere av forelesningene bli gitt korte cases fra oppgavesamlingen som studentene forventes å arbeide med til forelesningene.

Studentassistert undervisning

Gjennomgang og tilbakemelding på innleverte minifagoppgaver gis ved student-assistert veiledning.

Emneansvarlig:

Hans M. Thjømøe

Institutt for markedsføring
og logistikk

SØ 1. avd.

Eksamen

48 timers hjemmeeksamen og to minifagoppgaver. Oppgavene vurderes med Bestått/Ikke bestått. Minifagoppgavene skal være på maximum fem sider. Oppgavene kan løses av inntil tre studenter. Det gis ikke adgang til å gå opp til hjemmeeksamen før tilsammen fire minifagoppgaver er bestått (to minifagoppgaver fra vinterterminen teller med i de fire).

**Eksamenskode: SIV 7200.01 (Fire minifagoppgaver
Bestått/ikke bestått)
SIV 7200.02 (Hjemmeeksamen)**

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Hans Mathias Thjømøe

SIV 1104

Prosjektoppgave 2

Statistikk

Mål

Praktisk prosjektarbeid med dataanalyse skal gi studenten:

1. Erfaring i selvstendig, problemløsende arbeid.
2. Øvelse i rapportskriving.
3. Kunnskap om hensiktsmessig, metodisk fremgangsmåte.
4. Øvelse i å se teori i praktisk sammenheng.
5. Øvelse i praktisk og hensiktsmessig analyse og tilrettelegging av data vedrørende ulike bedriftsøkonomiske områder.

Pensum

Studentene må selv finne frem til egnet litteratur for den enkelte prosjektoppgave.

Gjennomføring

Prosjektarbeidet skal være et selvstendig arbeid, som kan gjennomføres av grupper på inntil tre deltagere.

Dataverktøy

Studentene må gjøre bruk av dataverktøy i løsningen av prosjektarbeidet. Egnede programvare kan være Minitab, regneark eller annen statistisk programvare.

Eksamen

Utlevering ca. 1. mars. Innlevering 15. september. Det gis ikke utsettelse.

Eksamenskode: SIV 1104.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære gjennomføring av prosjektoppgave.

Kursansvarlige

Ivar Kristianslund og Fred Wenstøp.

3. Klasse

Gjennomføring vårterminen 1994

SIV 1203 METODE 3 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 5t. skriftlig og fagoppgave ----- Atle Midttun	SIV 2102 FORETAKS- ØKONOMI 2 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Mareq Terminprøve: Nei Eksamen: 3t. skriftlig og fagoppgave ----- Morten Berg	SIV 3301 OFFENTLIG ØKONOMI 1 Timer: 27 Studentassistert: Nei Dataverktøy: Nei Terminprøve: Nei Eksamen: 3t. skriftlig ----- Vidar Christiansen	SIV 6102 STRATEGI 2 Timer: 27 Studentassistert: Ja Dataverktøy: Ja Terminprøve: Nei Eksamen: Nei ----- Carl Brønn
--	--	--	---

EKSAMEN

TERMINPRØVER

STUENTASSISTERT

Tre kurs

Ingen

Ingen

SIV 1203

Metode 3

Metodelære

METODE

Metodeundervisningen gir en innføring i bruk av modeller i økonomisk/administrative problemstillinger. Det tas utgangspunkt i planleggings- og beslutningssituasjoner av kvantitativ natur, der studentene skal bygge matematisk/statistiske modeller av disse, og deretter behandle modellene ved hjelp av dataverktøy. Studentene vil også få innføring i sentrale kvalitative og eksperimentelle tilnærminger. Metodeundervisningen har også som siktemål å gi en innføring i forskningsdesign og hvilke metoder, kvalitative og kvantitative, som må anvendes for å oppnå og begrunne vitenskapelig erkjennelse i økonomisk/administrative problemstillinger.

Mål med kurset

- 1) Å gi en innføring i forskningsdesign og designvalg i tilknytning til gjennomføring av et eget forskningsarbeid.
- 2) Å gi en innføring i kvalitative, kvasiekperimentelle- og komparative metoder.

Tematisk oversikt

- Vitenskapsteori (6 timer)
- Forskningsdesign (9 timer)
- Kvalitative, kvasiekperimentelle- og komparative metoder (12 timer)

Pensum

Simon, J.L.: *Basic Research Methods in Social Science* 3rd ed. New York, Random House 1985 (Utvalgte deler).

Glass, J.C. & Johnson, W.: *Economics: Progression, Stagnation or Degeneration*. New York, Harvester. Wheatsheaf 1989.

Yin, Robert K.: *Case Study Research: Design and Method*. Rev. ed. London: Sage 1989.

Suppleringslitteratur vil bli bekjentgjort i forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesning.

Eksamen

Felles evaluering for Metode etter at alle kurs (Metode 1, 2 og 3) er gjennomført. Det gis en fem timers skriftlig eksamen med alle hjelpemidler, bygget på tidligere utlevert materiale. Dessuten gis en fagoppgave i Metodelære som utleveres på slutten av SØ3 Vår med innlevering etter sommeren. Den endelige karakteren i Metode beregnes slik:

Skriftlig eksamen: Vekt 85 %

Fagoppgave i metodelære: Vekt 15 %

Eksamenskode: **SIV 1200.01 (skriftlig)**
SIV 1200.02 (fagoppgave)

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i Metode.

Kursansvarlig

Atle Midttun

ØKONOMISTYRING

Emneområdet omfatter flere regnskapsfag. Årsregnskapet, internregnskapet og budsjettering er de sentrale emner. Emne-området har som hovedmål å gi en grundig innføring i praktisk norsk regnskapsvesen og sette studentene i stand til å beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmot-takere. Studentene skal få et helhetlig begrepsfundament og en kritisk forståelse for de forutsetninger norsk regnskapsavleggelse bygger på, samt en innføring i grunnleggende regnskaps-teori. Studentene skal settes i stand til å spesifisere systemoppbygging og gjennomføre rapportering og analyse av økonomidata rettet mot eksterne brukere. Videre skal studentene med utgangspunkt i kalkyler og driftsregnskap kunne fastsette normer og standarder som er nødvendige for å utarbeide planer og budsjetter og gjennomføre inntekts- og kostnadsanalyser.

Emneansvarlig: Morten Berg
Institutt for økonomi

SIV 2102**Foretaksøkonomi 2****Mål med kurset**

Kurset skal gi innsikt i hvordan markedene kan modelleres slik at det blir mulig å foreta presise kvantitative analyser av foretakenes strategiske markedsproblemer og bransjenes konkurransemessige forhold. Kurset vil spesielt ta for seg hvordan ulike typer av konkurrentanalyser og effektivitetsstudier kan gjennomføres i praksis.

Tematisk oversikt

- Videregående økonomisk teori for kostnadsanalyser og markedsanalyser
- Videregående økonometriske emner som anvendes i målingen av markedsreaksjoner
- Videregående oligopol- og kartellteori
- Bransjeanalyser
- Konkurrentanalyser
- Effektivitetsanalyser
- Analyse av strategiske utviklingsmuligheter
- Konsernstyringsproblemer

Pensum

Samme som under *Foretaksøkonomi 1*. I tillegg vil benyttes utdrag av: Shank, J.K. & Govindarajan, V.: *Strategic Cost Analysis*. Homewood, Ill.: IRWIN. 1989.

Artikler etter anvisning fra foreleser om anvendte mikroøkonomiske emner, økonometri og effektivitetsanalyser.

Dataverktøy

I kurset gjøres bruk av dataverktøyet MAREQ for å gjennomføre markedsanalyser. Til eksamen vil det bli krevd fortrolighet med dette verktøyet.

Gjennomføring

27 timer forelesning.

Eksamen

Fagoppgave (1-3 studenter) og tre timers skriftlig eksamen.

Alle hjelpemidler tillatt.

Fagoppgavens to temaer vil være å gjennomføre en budsjettanalyse med basis i bedriftsspillet og en bransjeanalyse ved hjelp av dataverktøyet MAREQ.

Eksamenskoder: SIV 2100.01 (skriftlig 50%)
SIV 2100.02 (fagoppgave 50%)

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Morten Berg

SIV 3301

Offentlig økonomi

SAMFUNNSØKONOMI

Emneområdet skal gi en innføring i - og en grunnleggende forståelse av - samfunnsøkonomiske forhold. I de mikroøkonomiske kursene legges det vekt på samspillet mellom aktører (bedrifter og husholdninger), som under ulike former for optimaliserende atferd og ved ulike markedsformer, får bestemt pris og kvantum i de forskjellige markedene. Det legges vekt på den offentlige sektor og konsekvenser av offentlige inngrep i private markeder.

Mål med kurset

Gi grunnlag for en dypere forståelse av allokeringen av samfunnets ressurser, velferdsmessige konsekvenser av ulike markedsformer og markeds-imperfeksjoner og behovet for offentlige inngrep i en markedsøkonomi, f.eks. ut fra miljøhensyn. En vil også ta opp spørsmål om rettferdighet og inntektsfordeling. En vil gi innsikt i konkrete problemstillinger og metoder, herunder nyttekostnadsanalyse.

Tematisk oversikt

- Velferdsteori
- Frikonkurransemodellens optimalitetsegenskaper
- Markedssvikt
- Offentlige inngrep
- Skatter
- Nyttetekostnadsanalyse

Pensum

Grønn, E.: *Nyttetekostnadsanalyse*. 2. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1991.
 Varian, H.: *Intermediate Microeconomics*. 3rd ed. New York: Norton 1992.
 Utvalgte kapitler.
 Christiansen, V.: *Artikler om skatteøkonomi*. BI Forlag 1992.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

27 timer forelesning over utvalgte emner.

Eksamen

Tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Sydsæter, K. og Thalberg, B.: *Matematisk formelsamling*

Eksamenskode: SIV 3300.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Vidar Christiansen

SIV 6102

Strategi 2

Strategiske beslutninger

STRATEGI

Emneområdet skal gi en bred innføring og en grunnleggende innsikt i fagområdet strategi. Spesiell vekt legges på den strategiske analyse av foretaket og foretakets omgivelser, strategisk beslutningstaking samt strategiske prosesser. Studentene vil gjøres kjent med teknikker, verktøy og datakilder for den strategiske analysen. Videre skal emneområdet gjennom et spill vise hvorledes resultatene fra en strategisk analyse kan anvendes i strategisk beslutningstaking. Analyse, beslutningstaking og iverksettelse av strategier vil settes i sammenheng under behandlingen av strategiske prosesser. Prosesser knyttet til samarbeidsstrategier og strategisk endring i foretaket vil vektlegges.

Mål med kurset

Gjennom dette kurset får deltakerne en bred innføring i strategisk beslutningsfatning. Kurset tar opp sentrale strategiske beslutninger foretaket står overfor og belyser ulike aspekter ved, og tilnærminger til disse. Et spill brukes til å belyse sammenhengen mellom temaene som tas opp i emneområdet strategisk analyse og beslutningsfatning. Spillet som spilles i grupper med 5-6 deltakere brukes også til å gi innsikt i beslutningsfatning i grupper.

Tematisk oversikt

- Sammenhengen mellom strategisk analyse og strategisk beslutningsfatning
- Scenario planlegging
- Beslutningsfatning i grupper
- Beslutningsstøtte

Pensum

Brønn, Carl (red.): *Artikkelsamling 1994*.

Senge, P. M: *The Fifth Discipline*. N.Y.: Doubleday 1990.

Dataverktøy

IBM-kompatible maskiner brukes i gjennomføringen av et spill.

Gjennomføring

27 timer forelesninger, diskusjon og gruppearbeid rundt gjennomføringen av foretaksspillet.

Studentassistert undervisning.

Studentassistert undervisning inngår som en del av gjennomføringen av spillet.

Eksamen

Ingen egen eksamen i dette kurset, men en forutsetning for å gå opp til endelig eksamen i emneområdet etter høstterminen i 4. år er at foretaksspillet i denne terminen er gjennomført med bestått resultat.

Eksamenkode: SIV 6100.02 Foretaksspill (Bestått/ikke bestått)

Kontinuasjon

Etter avtale med kursansvarlig.

Kursansvarlig

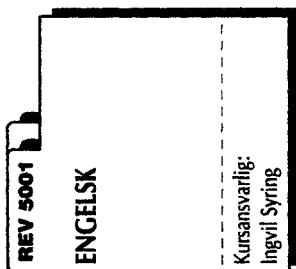
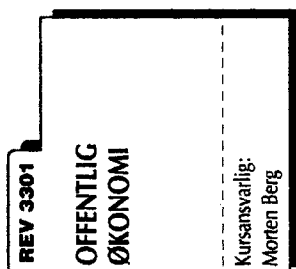
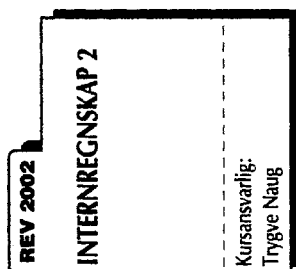
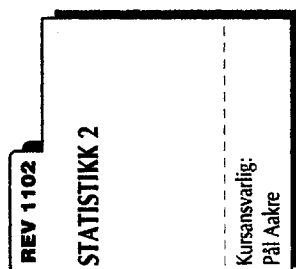
Carl Brønn.

Emneansvarlig: Tore Omholt
Institutt for strategi, historie
og språk

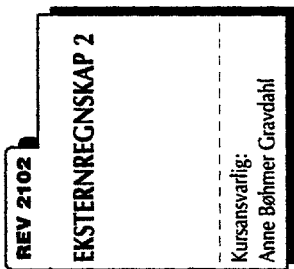
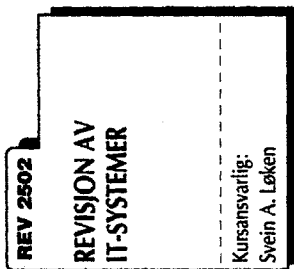
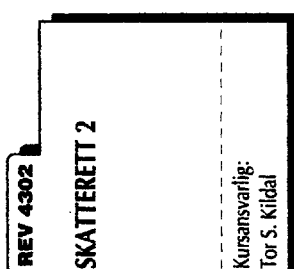
Studieoversikt

Revisorstudiet • Vårterminen

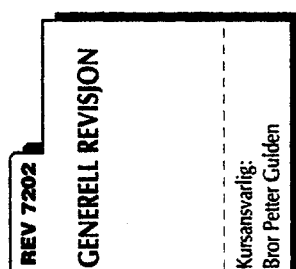
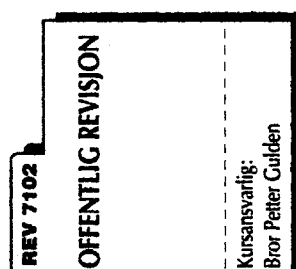
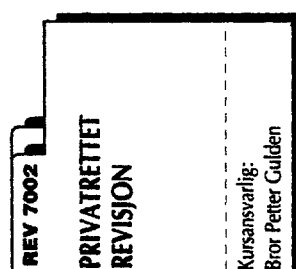
1. klasse

2. klasse

3. klasse

Kapittel 7

Undervisning

Revisorstudiet

1. klasse

Gjennomføring vårterminen 1994

REV 1102	REV 2002	REV 3301	REV 5001
STATISTIKK 2	INTERNREGNSKAP 2	OFFENTLIG ØKONOMI	ENGELSK
Timer: 27	Timer: 27	Timer: 36	Timer: 36
Dataverktøy: MINITAB og Statark	Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Nei
Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Ja
Eksamen: 3t. flervalg	Eksamen: 5t. skriftlig	Eksamen: 3 t. skriftlig	Eksamen: 5t. skriftlig
Pål Aakre	Trygve Naug	Morten Berg	Ingvil Syring

EKSAMEN
DATAVERKTØY
TERMINPRØVER

Fire kurs

Ett kurs

Ett kurs

STATISTIKK

Emneområdet Statistikk skal gi et grunnlag for å forstå og modellere usikkerhet i økonomisk administrative modeller. Hensikten er å lære et analyseverktøy rettet mot å ta beslutninger under usikkerhet. I statistisk terminologi leder dette til konsentrasjon om følgende delmål:

- Å oppnå forståelse av sentrale begreper som sannsynlighet, uavhengighet og tilfeldig variasjon
- Øvelse i bruk av statistisk inferens slik at studenten kan utføre enklere statistiske analyser
- Oppøve evnen til å identifisere statistiske aspekter i konkrete problemstillinger.

Emneansvarlig: Ivar Kristianslund
Institutt for økonomi

REV 1102

Statistikk 2

Statistikk og dataanalyse

Mål med kurset

Kurset bygger på SIV 1101 Statistikk 1 og gir innføring i statistisk inferens basert på parametrisk statistikk hvor normalfordelingen er sentral.

Videre behandles simpel lineær regresjonsanalyse og enkle metoder for kurvefremskrivning for tidsrekker. Bruk av dataverktøy er integrert og obligatorisk.

Tematisk oversikt

- Del 2 Inferens: Gjennomsnitt og andeler (fortsettelse fra Statistikk 1)
- Inferens om gjennomsnitt basert på en stikkprøve
- Inferens om gjennomsnitt basert på to stikkprøver
- Del 3 Inferens: Samvariasjon
- Lineær regresjon og korrelasjon
- Kurvefremskrivning
- Del 4 Avrunding
- Valg av metode
- Videre studium av statistikk

Pensum

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. 3. utg. Oslo: Tano 1991

Anbefalt tilleggslitteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og Dataanalyse, Arbeidshefte med programvare*. 3. utg. Oslo: Tano 1991.

Aakre, P. og Wenstøp, F.: *Eksamensoppgavesamling med løsningsforslag i Statistikk for Bedriftsøkonomstudiet*. Bærum: BI Forlag 1993.

Dataverktøy

Statark: Integrert i litteraturen

MINITAB Reference Manual. University Park, Penn.: The Pennsylvania State University, Statistics Department eller manual for tilsvarende programpakke.

MINITAB MINI-MANUAL, MINITAB Statistical Software, MINITAB INC. 1992

Gjennomføring

27 timer forelesninger og oppgavegjennomgørelser.

Eksamen

Ingen egen eksamen i dette kurset. Felles eksamen for statistikkursene etter at alle tre kursene er gjennomført.

Kursansvarlig

Pål Aakre

**BEDRIFTSØKONOMI -
INTERNREGNSKAP**

I Bedriftsøkonomi – Internregnskap er målet å utvikle økonomiske styringssystemer for en bedrift med hovedvekt på styring av driftsinntekter, driftskostnader og betalingsmidler. Med utgangspunkt i kostnads- og inntektsregning, kalkyler og driftsregnskap gjennomgås lønnsomhetsanalyser, resultatberegninger og prissetting. På grunnlag av kalkyler fastsettes normer og standarder som er nødvendige for utarbeidelsen av planer og budsjetter og for gjennomføringen av inntekts- og kostnadskontroll.

Emneansvarlig: Trygve Naug
Institutt for økonomi

REV 2002

Bedriftsøkonomi - Internregnskap 2

Mål med kurset

Analyseverktøyet som er utviklet i Bedriftsøkonomi - Internregnskap 1 er grunnlaget for den videre gjennomgang av forskjellige former for lønnsomhetsanalyser, resultatberegninger og prissetting. Kalkylene er utgangspunkt for utarbeidelsen av kostnads- og inntektsbudsjett og for utviklingen av et budsjettssystem for bedriften. Kalkylene er videre basis for fastsettelse av normer og standarder som er nødvendige for gjennomføringen av inntekts- og kostnadskontroll.

Tematisk oversikt

- Kalkulasjon og driftsregnskap i varehandelen
- Kostnad resultat volumanalyse for ett produkt og for flere produkter. Forutsetninger for analysen. Avvik mellom budsjetterte og realiserte tall
- Produktvalganalyser
- Resultatberegninger
- Planlegging, budsjettering og kontroll
- Resultatplanlegging. Driftsbudsjetter. Likviditetsbudsjett.
- Inntekts- og kostnadskontroll
- Framtidig kapitalbehov

Pensum

Naug, T. og Sti A. D.: *Internregnskap – Økonomistyring 1.* 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Naug, T. og Sti A. D.: *Kostnads- og inntekstanalyse – Økonomistyring 2.* 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Naug, T. og Sti, A. D.: *Økonomistyring - Budsjettering.* Oslo: Universitetsforlaget 1991.

Anbefalt tilleggslitteratur

Naug, T. og Sti A.D.: *Løsningsforslag til Økonomistyring.* Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Regneark kan imidlertid brukes i studentenes arbeid med kalkyler, driftsregnskap og budsjetter.

Gjennomføringen

27 timer forelesninger og diskusjoner i klassen.

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Alle skriftlige hjelpemidler og kalkulator er tillatt ved eksamen.

Eksamenskode: REV 2000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Trygve Naug

SAMFUNNSØKONOMI

Emneområdet skal gi en innføring i - og en grunnleggende forståelse av - samfunnsøkonomiske forhold. I de mikroøkonomiske kursene legges det vekt på samspillet mellom aktører (bedrifter og husholdninger), som under ulike former for optimaliserende atferd og ved ulike markedsformer, får bestemt pris og kvantum i de forskjellige markedene. Det legges vekt på den offentlige sektor, både når det gjelder konsekvenser av offentlige inngrep i private markeder og dens evne til makroøkonomisk styring, gjennom bl.a. finanspenge-, valuta- og inntektspolitikk.

REV 3301

Offentlig økonomi

Mål med kurset

Gi en oversikt over virksomheten i den offentlige sektor, spesielt staten, men også kommunene, offentlige bedrifter, offentlige fond, etc. Emnet omfatter offentlig produksjon av varer og tjenester, optimal budsjettpolitikk, inntekts-overføringer og skattepolitikk, offentlig gjeld og finanspolitikk.

Tematisk oversikt

- Innledning
 - den offentlige sektors rolle
 - offentlig sektors samfunnsøkonomiske betydning i Norge
 - innføring i sentrale begreper i velferdsteori
- Offentlig sektors virkemidler/finanspolitikk
 - multiplikatormodell med finanspolitiske virkemidler for en lukket økonomi
 - modell for balansert budsjettendring
 - modell for finanspolitikk i en åpen økonomi
 - stabiliseringspolitikk med penge- og kredittpolitiske virkemidler
- Velferdsteori
 - frikonkurransemodellens optimalitetsegenskaper
 - om markedssvikt
 - naturlig monopol
 - kollektive goder
 - merit goods/bads
 - eksterne virkninger
 - asymmetrisk informasjon (skjulte handlinger og skjult informasjon)
- Skatter og avgifter
 - hvorfor vi har skatter
 - det norske skattesystemet
 - skatt og rettferdighet
 - skatt og økonomisk effektivitet
- Nytte-kostnadsanalyse
 - hvorfor bør en gjennomføre lønnsomhetsanalyser i offentlig sektor?
 - en metode for offentlig lønnsomhetsanalyse
- Planøkonomi og markedsøkonomi
 - offentlig planlegging
 - den skandinaviske blandingsøkonomien
 - privatisering; noen problemstillinger

Pensum

Ringstad, V.: *Samfunnsøkonomi 3. Offentlig økonomi og økonomisk politikk*. 3. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Grønn, E.: *Nytte-kostnadsanalyse*. 2. utgave. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1991.

Anbefalt tilleggslitteratur

Sandmo, A.: *Effektivitet og rettferdighet*. Siste utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Christiansen, V.: *Artikler om skatteøkonomi*. Sandvika: BI Forlag 1992.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

36 timer forelesninger.

Eksamen

Tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Sydsæter, K. og Thalberg, B.: *Matematisk formelsamling*.

Eksamenskode: REV 3300.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Morten Berg

EMNEOMRÅDE

Moderne lederskap krever økt ferdighet i både skriftlig og muntlig engelsk og dermed også innsikt i typiske holdninger/tenkesett. Undervisningen skal forbedre språkdytigheten og vektlegger skriftlige øvelser tilknyttet business cases. Kurset vil øke språksikkerheten, gi innsikt i fortolkning av tekster og utvide fagperspektivet gjennom å drøfte holdninger og samfunnsspørsmål. Dette skjer gjennom studier av anglo-amerikansk litteratur.

Emneansvarlig: Ingvil Syring
Institutt for strategi, historie
og språk

REV 5001

Engelsk

Mål med kurset

Kurset skal gjøre det mulig å kommunisere effektivt skriftlig og muntlig i internasjonal forretningssammenheng. Det tar også sikte på å øke studentenes litterære forståelse og opparbeide stilistisk sikkerhet og formuleringsevne.

Tematisk oversikt

Følgende cases blir gjennomgått:

- Bonhomme
- Macquilter
- Westmeath
- Tanskin
- Barnwood
- Elite
- Gjennomgåelse av litteraturtekstene

Pensum

Cotton, D. & Owen, R.: *Agenda: Casebook*. London: Harraps

Cotton, D. & Owen, R.: *Agenda: Workbook*. London: Harraps

Bennie, M.: *How to Master Business English*. Plymouth: Northcote House 1991.

To romaner/skuespill. Faglærer velger blant følgende verker i samråd med klassen:

Malamud, B.: *The Assistant*. Harmondsworth: Penguin.

Miller, A.: *Death of a Salesman*. Harmondsworth: Penguin.

Salinger, J.D.: *The Catcher in the Rye*. Harmondsworth: Penguin.

Weldon, F.: *The Life and Loves of a She-Devil*. London: Coronet, 1983.

To noveller. Faglærer velger blant følgende noveller i samråd med klassen:

Bambara, C.T.: "The Lesson", fra *Gorilla My Love*. New York: Random House 1972.

Cheever, J.: "The Housebreaker of Shady Hill", fra *The Stories of John Cheever*. Harmondsworth: Penguin.

Greene, G.: "The Destructors", fra *Twenty-One Stories*. Harmondsworth: Penguin.

Lessing, D.: "To Room Nineteen", fra *A Man and Two Women*, London: Granada 1980.

Anbefalt tilleggslitteratur

Parker, R.H.: *Macmillan Dictionary of Accounting*, The Macmillan Press Ltd, London, 2nd ed., 1992.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

36 timer forelesning. I tillegg gis det tilbud om to prøveeksamener à tre timer. Det blir dessuten gitt grammatikkundervisning over seks timer for studenter som spesielt trenger dette. Grammatikkundervisningen og tidspunkt for prøveeksamen avtales mellom gruppen og faglæreren.

Hjemmeoppgaver er en del av kurset.

Den første delen av kurset består av forretningscases, som brukes som grunnlag for muntlige og skriftlige øvelser. Den andre delen består av skjønnlitteratur. Det forventes at studentene deltar aktivt i gjennomgåelsen av verkene i form av innlegg og resyméer.

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler: Engelsk-engelsk ordbok.

Eksamenskode: REV 5000.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Ingvil Syring

2. Klasse

Gjennomføring vårterminen 1994

REV 4302	REV 2102	REV 2502
SKATTERETT 2	EKSTERNREGNSKAP 2	REVISJON AV IT-SYSTEMER
Timer: 52	Timer: 45	Timer: 36
Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Ja
Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei
Eksamen: 6 t skriftlig offentlig eksamen	Eksamen: 5 t skriftlig	Eksamen: Fagoppgave
Tor S. Kildal	Anne Bøhmer Gravdahl	Svein A. Løken

EKSAMEN
DATAVERKTØY
TERMINPRØVER

Tre kurs
Ett kurs
Ingen

Revisor

SKATTERETT

Emneområdet skal gi detaljerte kunnskaper i person- og bedriftsbeskatningssystemet, samt en god innsikt i merverdi- og investeringsavgiftssystemet og arveavgiftsreglene. Dessuten skal kurset gi en oversikt over skattebetalingsordningen, ligningsforvaltningen og internasjonal skatterett. Emneområdet skal føre frem til Revisoreksamen i skatterett og gi grunnlag for å arbeide som skatterådgivere for personer, næringsdrivende og aksjeselskaper.

Emneansvarlig: Tor S. Kildal
Institutt for økonomi

REV 4302

Skatterett II

Mål for kurset

Se for emneområdet.

Tematisk oversikt

- Innføring i skattesystemet
- Personbeskatningen
- Gjennomgang av bedriftens skatteregnskap
- Personinntekt i virksomhet
- Skattlegging av aksjeselskaper og aksjonærer
- Skattlegging av ansvarlige selskaper og kommandittselskaper
- Merverdi- og investeringsavgift
- Arveavgift
- Skattebetalingsordningen og ligningsforvaltningen

Pensum

Magnus, P. og Nilsen, S.T.: *Nøkkelen til årets selvangivelse*, siste utgave. Oslo: Norsk Skattebetalerforening

Skaar, A. Aa.: *Skatterett etter skattereformen*. 3. utg. Oslo: AdNotam Gyldendal 1993.

Gjems-Onstad, O.: *Lærebeft i merverdiavgift*. 3. utg. Oslo: Dyade forlag 1991.

Brudvik, A., *Skatterett for næringsdrivende*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag (siste utgave)

Refsland, T.: *Praktisk merverdiavgift og investeringsavgift*. Oslo: Norsk Skattebetalerforening (1992)

Oppslagsverk: Gjems-Onstad, O. (red.): *Skattelovsamlingen 1993-94*. Oslo: AdNotam Gyldendal.

Studentene anbefales dessuten å benytte LigningsABC, siste utgave, som oppslagsverk under studiet.

Det tas forbehold om endringer/og eller tillegg til pensum. Informasjon vil bli gitt ved studiestart.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

52 timer forelesninger og oppgavegjennomgørelser.

Eksamen

Seks timer skriftlig eksamen. (Revisoreksamen i Skatterett.)

Hjelpemidler: Norges Lover eller annen trykt lovsamling uten kommentarer. Gjems-Onstad: Skattelovsamlingen. Oslo: Ad Notam. Jarøy: Norsk skattelovsamling. Norsk Lovtidend (lover og forskrifter). Særtrykk av lover og lovforslag. Kalkulator.

I eksamenshjelpemidlene tillates understrekninger e.l., bruk av farger og håndskrevne henvisninger til andre lovbestemmelser eller lover ved bruk av stikkord eller forkortelser som "jfr, se, sml. cfr, opphevet" e.l. etterfulgt av den lov eller lovbestemmelse det henvises til, etter samme mønster som benyttes i Norges Lover.

Eksamenskode: REV 4300.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Tor S. Kildal

EKSTERNREGNSKAP

Emneområdet skal gi studentene en grundig innføring i eksternregnskap. I tillegg dekkes regnskapsanalyse og konsernregnskap. Emneområdet bygger opp til faget privatrettet revisjon.

Emneansvarlig:
Anne Bøhmer Gravdahl
Institutt for økonomi

REV 2102

Eksternregnskap 2

Mål med kurset

Kurset bygger videre på kunnskaper ervervet under forkurs i bokføring, evt. tilsvarende kunnskaper. Studentene skal gis en grundig innføring i avslutning av regnskaper og oppsett av regnskaper med resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. De skal lære å beherske enklere problemstillinger innenfor god regnskapsskikk samt å kunne føre alle normale forretningstransaksjoner. Studentene skal også lære å benytte regnskapsinformasjonene til analyseformål. Videre er innføring i enklere deler av konsernregnskap en del av kurset.

Tematisk oversikt

- Formålet med årsoppgjøret, interessegrupper
- Grunnleggende regnskapsprinsipper
- De enkelte regnskapsposter
- God regnskapsskikk
- Regnskapsanalyse
- Konsernregnskap

Pensum

NSRF: *Revisors Håndbok*. Oslo: NSRF 1994.

Tellefsen, J. T.: *Årsregnskapet*, 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget 1993

Bettmo, H. & al.: *Konsernregnskap*. Siste utgave, Oslo Ad Notam Gyldendal 1993.

Materiale som utdeles på forelesningene ansees også som pensum.

Dataverktøy

Programmet Piccolo kan benyttes til caseløsninger.

Gjennomføring

Kurset er en fortsettelse av kurset Eksternregnskap 1 i vinterterminen. 45 timer undervisning og oppgavegjennomgang.

Eksamen

Etter vårterminen arrangeres 5 timers skriftlig eksamen. Eksamen arrangeres i form av kontrollspørsmål til et case. Caset skal løses før eksamen. I tillegg blir det stillet generelle spørsmål fra pensum. Hjelpemidler: Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt.

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.

Kursansvarlig

Anne Bøhmer Gravdahl.

ORGANISERING OG REVISJON AV REGNSKAPSSYSTEMER

I en økonomiavdeling må man ta stilling til hvordan bokføringssystemet skal utformes og sikres. Dette betyr å velge hvilke økonomiske hendelser som skal registreres når, hvor, hvordan og av hvem. Man må bestemme hvor lenge transaksjoner skal oppbevares, hvordan de skal lagres, hvordan økonomidata skal presenteres, og hvordan kvaliteten i den økonomiske informasjonen skal holdes på et ønsket nivå.

Emneområdet skal gi studentene en innføring i de formelle krav til regnskapssystemer i henhold til lover og forskrifter samt ulike typer regnskapsorganisasjon og intern kontroll.

REV 2502

Revisjon av IT-systemer

Mål med kurset

Kurset skal gi studentene en forståelse av risiko og sikring innen enkle og komplekse informasjonssystemer som er basert på datateknologi. Denne forståelsen skal lede til en innsikt i hvorledes revisjonsarbeidet kan utføres i tilknytning til datamaskinførte regnskaper.

Studentene skal også kjenne til de konflikter som kan oppstå mellom et sikringsmål og andre målsetninger for organisasjoners virke og utvikling. For revisor vil det være av betydning å kunne påvirke en administrativ systemutvikling, slik at også revisjonsmessige mål ved nye systemer ivaretas. Kurset vil derfor også drøfte systemeringsmetoder med sikte på metodegjenkjennelse hos studenten. Studentene skal selv konstruere et enkelt system på PC eller IBM stor-maskin.

Spesielle problemer oppstår for revisjonen og internkontrollen i forbindelse med bruk av 4. generasjons systemutviklingsverktøy og etterbehandlingssystemer (LIS og regneark). Studentene skal kjenne disse problemene og samtidig se mulighetene for å utnytte verktøyene også i revisjonsarbeidet.

Pensum er i stor grad bygget opp på samme måte som det pensum som kreves ved prøve for internasjonalt sertifikat som edb-revisor. Enkelte studenter vil ønske å fremstille seg til prøve for slikt sertifikat. Kurset skal da ha dekket inn ca 60% av den arbeidsinnsats som kreves for å bestå den internasjonale prøven.

Tematisk oversikt

Emnene følger i hovedsak samme inndeling som brukes ved den internasjonale sertifisering av edb-revisorer.

- Teknologitvillingens betydning for revisjon, revisjonsstandarder, prosedyrer og teknikker
- Ettersyn av bedriftsorganisasjon og personalrutiner, ettersyn av systemer under konstruksjon, anskaffelse og vedlikehold
- Ettersyn av datadrift
- Ettersyn av sikkerhet og sikringsnivå
- Ettersyn av operativsystemer og system-programvare, ettersyn for avbruddsfri drift
- Ettersyn av anskaffelser, anbud og forespørsler om tilbud
- Ettersyn av kontroller i applikasjonsprogrammer
- Ledelse av edb-revisjonsfunksjonen
- Sterkt utbygde og integrerte administrative systemer herunder EDU-systemer
- Case som omhandler konstruksjon av en del av regnskapssystem

Pensum

Watne, D. A. og Turney, P.B.B: *Auditing EDP Systems*. 2nd ed. Englewood Cliffs: Englewood Cliffs, N.J.: 1990. Pensum er kapitlene 1-3, 6-10, 14 og 15. (De andre kapitlene er pensum i BØK 6319.)

Cushing, B.E. og Romney, M.B.: *Accounting Information Systems and Business Organizations*, 5th ed. Reading, Mass.: Addison Wesley 1990. Pensum er kap 1-4, 14 og 18-20. (Denne boken er også pensum i REV 2400 Regnskapsinformasjonssystemer.)

Utdelte kopier av dokumentasjonen til et 4. generasjonsspråk.

Norges Statsautoriserte Revisorers Forening: *God revisjonsskikk*. (Alle normer, anbefalinger og uttalelser.)

Emneansvarlig: Svein A. Løken
Institutt for økonomi

Gjeldende lover og forskrifter om EDB-førte regnskap.

Løken S.A.: 4. generasjons systemutviklingsverktøy. Særtrykk av Revisjon og Regnskap 6/1986.

Dataverktøy

Datacase benyttes i forbindelse med gjennomgangen av et case.

Gjennomføring

36 timer forelesninger. Eksempler som er nært knyttet til kurset REV 2501 Regnskapsorganisasjon vil også bli benyttet. Enkelte temaer vil kunne bli behandlet som fellesforelesninger med det kurset. Enkelte av timene vil bli benyttet til veiledning i forbindelse med studentenes eget arbeid med systemutviklingscasen.

Eksamen

Fagoppgave som er felles for dette kurset og REV 2501 Regnskapsorganisasjon.

Eksamenskode: REV 2500.01

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i emneområdet.

Kursansvarlig

Svein A. Løken

3. Klasse

Gjennomføring vårterminen 1994

REV 7002	REV 7102	REV 7202
PRIVATRETTET REVISJON	OFFENTLIG REVISJON	GENERELL REVISJON
Timer: 22	Timer: 25	Timer: 8
Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Nei	Dataverktøy: Nei
Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei	Terminprøve: Nei
Eksamen: 6 t skriftlig	Eksamen: 6 t skriftlig	Eksamen: 6 t skriftlig
Bror Petter Gulden	Bror Petter Gulden	Bror Petter Gulden

EKSAMEN
DATAVERKTØY
TERMINPRØVER

Tre
Ingen
Ingen

REV 7002

Privatrettet revisjon

EMNEOMRÅDE: REV 7000

PRIVATRETTET REVISJON

Emneområdet skal, sammen med emneområdene REV 7100 og REV 7200, gi studentene en innføring i den eksterne revisors stilling og funksjon i samfunnet og kunnskap om revisjonens formål, de lover og regler som gjelder for revisors arbeid og de krav som stilles til revisor. Studentene skal også gis kunnskap om den informasjon og de finansielle data revisor skal granske og om de metoder revisor benytter i dette arbeidet. I tillegg dekkes de offentlige revisjonsinstansenes rammebetingelser og virksomhet.

Mål med kurset

Kurset skal forberede studentene for revisoreksamen i privatrettet revisjon, som omfatter prøve i årsavslutning og oppstilling av årsoppgjøret i bedrifter som følger reglene i regnskapsloven og aksjelovens regnskapskapittel.

Tematisk oversikt

- Regnskapsavslutning/årsoppgjør i henhold til regnskapslovens og aksjelovens bestemmelser
- Regnskapsstandarter fra Norges Statsautoriserte Revisorers Forening og Norsk Regnskapsstiftelse

Pensum

Revisors Håndbok, siste utg., Oslo: NSRS.

Huneide, J. E. et al: *Årsoppgjøret i teori og praksis 1993*. Oslo: Økad Forlag 1993.

Gulden, B.P.: *Oppgavesamling i revisjonsfag*, Oslo: Bedriftsøkonomen Forlag 1993.

Materiale utlevert i forbindelse med forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset har 22 t og er en fortsettelse av kurset Privatrettet revisjon i vinterterminen. I løpet av vårterminen avvikles prøveeksamen, der studentene kan levere inn individuelle besvarelser som blir kommentert og karaktersatt. Revisoreksamen avholdes i midten av mai, og undervisningen avsluttes derfor omkring månedsskiftet april/mai.

Eksamen

Offentlig eksamen i privatrettet og generell revisjon i mai. Eksamen er skriftlig og eksamenstiden er 6 timer. Følgende hjelpemidler er tillatt ved eksamen (med forbehold om oppdateringer og endringer vedtatt av Fagutvalget for Revisorutdanningen):

- Revisors Håndbok
- Norges Lover
- Senere samlinger av årets lover utgitt av Stortinget
- Særtrykk av lover (uten kommentarer)
- Norsk Skattelovsamling (av Jacob Jarøy)
- Skattelovsamlingen (Ole Gjems-Onstad)
- Forskrift for kommunal og fylkeskommunal budjettering og regnskapsføring av 1.3.90, kun paragrafdelen
- Forskrift om revisjon, av 13.1.93, med unntak av kommentarene til de enkelte paragrafer
- Forskrift om kontrollutvalg, av 13.1.93, med unntak av kommentarene til de enkelte paragrafer
- Bevilgningsreglementet, vedtatt av Stortinget 19.11.59, med senere endringer
- Reglement for økonomiforvaltning i departementene med normalinstrukser (Blått hefte)

Emneansvarlig: Bror Petter Gulden
Institutt for økonomi

- Instruks for Statsrevisjon, av 1918
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statens interesser i statsbedrifter, aksjeselskaper og enkelte organer m.v. organisert ved særskilt lov, av 27.5.1977
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll vedrørende Norges Bank, av 10.4.1987
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av virksomheter organisert etter lov om statsforetak, vedtatt av Stortinget 10.4.92
- Rente- og annuitetstabeller
- Flow-chart linjal
- Batteridrevet elektronisk regnemaskin (ikke programmerbar)

Eksamenskode: REV 7000.01

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære eksamen (eksamen arrangeres én gang pr år).

Kursansvarlig

Bror Petter Gulden

OFFENTLIG REVISJON

Emneområdet skal, sammen med emneområdene REV 7000 og REV 7200, gi studentene en innføring i den eksterne revisors stilling og funksjon i samfunnet og kunnskap om revisjonens formål, de lover og regler som gjelder for revisors arbeid og de krav som stilles til revisor. Studentene skal også gis kunnskap om den informasjon og de finansielle data revisor skal granske og om de metoder revisor benytter i dette arbeidet. I tillegg dekkes de offentlige revisjonsinstansenes rammebetingelser og virksomhet.

Emneansvarlig:
Bror Petter Gulden
Institutt for økonomi

REV 7102

Offentlig revisjon

Mål med kurset

Kurset skal forberede studentene for revisoreksamen i offentligrettet revisjon, som består av prøver vedrørende kommune-, fylkes- og riksrevisjonens virksomhet.

Tematisk oversikt

- Offentlig revisjon (Riksrevisjonen, kommune- og fylkesrevisjon)

Pensum

Gulden, B.P.: *Oppgavesamling i revisjonsfag*, Oslo: Bedriftsøkonomen Forlag 1993.

Håndbok for kommunal og fylkeskommunal revisjon (emnehefter 1,4,6,10,12 og tilleggshäfte: Aktuelle bestemmelser), Oslo: Kommunalforlaget 1991.

Forskrifter om revisjon og kontrollutvalg av 13. januar 1993, Oslo: Kommunal- og arbeidsdepartementet 1993. Håndbok for Riksrevisjonen, 3. utg., kap. 1,3,5,7,8,10-13,15-18,21,22, Oslo: Riksrevisjonen 1988.

Treider, B.: *Forvaltningsrevisjon*, rev. utg., Oslo, Riksrevisjonen 1988.

Retningslinjer for den praktiske gjennomføringen av forvaltningsrevisjon i Riksrevisjonen, Oslo, Riksrevisjonen 1980.

Dokument nr 1 (siste år).

Dokument nr 2 (siste år).

Materiale utlevert i forbindelse med forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset har 25 t og er en fortsettelse av kurset Offentlig revisjon i vinterterminen. Revisoreksamen avholdes i midten av mai, og undervisningen avsluttes derfor omkring månedsskiftet april/mai.

Eksamen

Offentlig eksamen i offentligrettet og generell revisjon i mai. Eksamen er skriftlig, og eksamenstiden er 6 timer. Følgende hjelpemidler er tillatt ved eksamen (med forbehold om oppdateringer og endringer vedtatt av Fagutvalget for Revisorutdanningen):

- Revisors Håndbok
- Norges Lover
- Senere samlinger av årets lover utgitt av Stortinget
- Særtrykk av lover (uten kommentarer)
- Norsk Skattelovsamling (av Jacob Jarøy)
- Skattelovsamlingen (Ole Gjems-Onstad)
- Forskrift for kommunal og fylkeskommunal budjettering og regnskapsføring av 1.3.90, kun paragrafdelen
- Forskrift om revisjon, av 13.1.93, med unntak av kommentarene til de enkelte paragrafer
- Forskrift om kontrollutvalg, av 13.1.93, med unntak av kommentarene til de enkelte paragrafer
- Bevilgningsreglementet, vedtatt av Stortinget 19.11.59, med senere endringer

- Reglement for økonomiforvaltning i departementene med normalinstrukser (Blått hefte)
- Instruks for Statsrevisjon, av 1918
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statens interesser i statsbedrifter, aksjeselskaper og enkelte organer m.v. organisert ved særskilt lov, av 27.5.1977
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll vedrørende Norges Bank, av 10.4.1987
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av virksomheter organisert etter lov om statsforetak, vedtatt av Stortinget 10.4.92
- Rente- og annuitetstabeller
- Flow-chart linjal
- Batteridrevet elektronisk regnemaskin (ikke programmerbar)

Eksamenskode: REV 71000.01

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære eksamen (eksamen arrangeres én gang pr år).

Kursansvarlig

Bror Petter Gulden

REVISJON

Emneområdet skal, sammen med emneområdene REV 7000 og REV 7100, gi studentene en innføring i den eksterne revisors stilling og funksjon i samfunnet og kunnskap om revisjonens formål, de lover og regler som gjelder for revisors arbeid og de krav som stilles til revisor. Studentene skal også gis kunnskap om den informasjon og de finansielle data revisor skal granske og om de metoder revisor benytter i dette arbeidet. I tillegg dekkes de offentlige revisjonsinstansenes rammebetingelser og virksomhet.

REV 7202

Generell revisjon

Mål med kurset

Kurset skal forberede studentene for revisoreksamen i generell revisjon, som består av prøver i revisjonsmetodikk og revisors rammebetingelser.

Tematisk oversikt

- Revisoryrket og revisors rammebetingelser
- Revisjonens formål og fasene i revisjonsarbeidet
- Planlegging og utførelse av revisjonsoppdrag

Pensum

Gulden, B.P.: *Den Eksterne Revisor*, 2. utg., Oslo: Universitetsforlaget 1991.

Lillestøl, J.: *Statistiske metoder i revisjon*, Kap. 1, 2, 3.1 og 3.2. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1987.

Revisjonsmetodikk, Oslo: NSRF/NRRF 1992.

Revisors Håndbok, siste utg., Oslo: NSRS.

Gulden, B.P.: *Oppgavesamling i revisjonsfag*, Oslo: Bedriftsøkonomen Forlag 1993.

Materiale utlevert i forbindelse med forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset har 8 t og er en fortsettelse av kurset Generell revisjon i vinterterminen. I løpet av vårterminen avvikles prøveeksamen, der studentene kan levere inn individuelle besvarelser som blir kommentert og karaktersatt. Revisoreksamen avholdes i midten av mai, og undervisningen avsluttes derfor omkring månedsskiftet april/mai.

Eksamen

Offentlig eksamen i generell revisjon i mai. Eksamen er skriftlig, og eksamenstiden er 6 timer. Følgende hjelpemidler er tillatt ved eksamen (med forbehold om oppdateringer og endringer vedtatt av Fagutvalget for Revisorutdanningen):

- Revisors Håndbok
- Norges Lover
- Senere samlinger av årets lover utgitt av Stortinget
- Særtrykk av lover (uten kommentarer)
- Norsk Skattelovsamling (av Jacob Jarøy)
- Skattelovsamlingen (Ole Gjems-Onstad)
- Forskrift for kommunal og fylkeskommunal budjettering og regnskapsføring av 1.3.90, kun paragrafdelen
- Forskrift om revisjon, av 13.1.93, med unntak av kommentarene til de enkelte paragrafer
- Forskrift om kontrollutvalg, av 13.1.93, med unntak av kommentarene til de enkelte paragrafer
- Bevilgningsreglementet, vedtatt av Stortinget 19.11.59, med senere endringer
- Reglement for økonomiforvaltning i departementene med normalinstrukser (Blått hefte)

Emneansvarlig:
Bror Petter Gulden
Institutt for økonomi

- Instruks for Statsrevisjon, av 1918
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statens interesser i statsbedrifter, aksjeselskaper og enkelte organer m.v. organisert ved særskilt lov, av 27.5.1977
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll vedrørende Norges Bank, av 10.4.1987
- Instruks for Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av virksomheter organisert etter lov om statsforetak, vedtatt av Stortinget 10.4.92
- Rente- og annuitetstabeller
- Flow-chart linjal
- Batteridrevet elektronisk regnemaskin (ikke programmerbar)

Eksamenskode: REV 7200.01

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære eksamen (eksamen arrangeres én gang pr år).

Kursansvarlig

Bror Petter Gulden

INFORMASJON

Spesielt for deg som er ny i systemet, kan det være nyttig å merke seg en del kontorer og navn med det samme. For deg som har vært her en stund, kan en repetisjon hjelpe deg til å treffe rette vedkommende med det samme.

Sekretariatet:

Sekretariatet i glassgaten leverer ut informasjonsmateriale av forskjellig slag og tar imot påmeldinger, bestilling av karakterutskrifter og meldinger om adresseforandringer. Sekretariatet ordner også med studiekort og administrerer studielån. Kort fortalt ordner de med det meste. Trenger du hjelp, er Sekretariatet stedet å begynne. Her finner du sekretariatsleder Unni Faye-Petersen og sekretariatsmedarbeider Reidun Johansen.

Høyskolekontoret:

Dette kontoret finner du i 2. etasje i blokk nr. 2 (opp fra Sekretariatet og så til høyre.) Høyskolekontoret har ansvaret for den sentrale koordinering av siviløkonom- og revisorstudiet i forhold til instituttene og skolens besluttende organer, og inngår som del av den samlede programadministrasjonen for BI-HH, ledet av direktør Olav Digernes. Her møter du:

Trond I. Østgaard: Studiesjef for siviløkonom- og revisorstudiet og leder av Høyskolekontoret samt studieadministrasjonen (4 personer) for siviløkonomstudiet ved avdeling Ekeberg.

Turid Weston: Studiekonsulent med hovedansvaret for administrasjon og veiledning for siviløkonomstudiets 2. avdeling, koordinering av timeplanen, nye studenters språkvalg og generell studieveiledning. Spørsmål i forbindelse med ny struktur, overgangsordninger etc. kan tas opp med Turid, som ellers kan svare på det meste.

Trude Borlaug: Studiekonsulent med hovedansvar for administrasjonen og veiledning for revisorstudiet. Videre har hun ansvar for studentopptak, utarbeidelse av div. statistikker, utredninger og undersøkelser i tillegg til å drive generell studieveiledning for begge studiene.

Siv Engebråten: Studiekonsulent (vikar) med hovedansvar for administrasjon og veiledning for siviløkonomstudiets 1. avdeling (1.- 3. år), diplomoppgaveprosessen, student-PR - prosjektet, studiepermisjoner, gjenopptak av studieplasser og generell saksbehandling og korrespondanse.

Tilknyttet Høyskolekontoret er også:

Ingvil Syring: Spesialpedagogisk rådgiver som hjelper studentene med problemer av mer personlig art. Ingvil står til disposisjon for dem som trenger en fortløpende samtalepartner og hjelp til problemløsning ut over det rent faglige. Treffetider på Ingvils kontor 3447 slås opp på studenttavlene.

INSTITUTTENE

Eksamenskontoret:

Dette kontoret, som ligger vegg i vegg med Høyskolekontoret, administrerer alle eksamener og svarer på alt i forbindelse med eksamen og kontinuasjoner. Kontoret ledes av eksamensleder Kari Brinchmann og her finner du også eksamensmedarbeiderne **Anne-Karin Svae Fodnæss** og **Ruth (Babben) Grevstad**.

Handelshøyskolen i Sandvika er arbeidsstedet for BIs faglige stab. Denne staben er organisert i fire institutter som ledes av hver sin instituttsjef. Tilknyttet hvert institutt er også en instituttadministrasjonsleder og instituttsekretærer. Instituttene er på lik linje med den sentrale studieadministrasjon viktige veiledningsinstanser for studentene. Her er navn verdt å merke seg:

Institutt for økonomi:

Instituttsjef, professor Knut Anton Mork
Administrasjonsleder Kari Andreassen
Instituttsekretær Rita Arnesen
Instituttsekretær Siv Bjercke

Institutt for organisasjon og ledelse

Instituttsjef, professor Svein S. Andersen
Administrasjonsleder Grete Bjønningen
Instituttsekretær Ellen Jacobsen
Instituttsekretær Synneva Tveiten

Institutt for strategi, historie og språk:

Instituttsjef, professor Even Lange
Administrasjonsleder Ellen Kåvin
Instituttsekretær Inger Raabe

Institutt for markedsføring og logistikk:

Instituttsjef, professor Geir Gripsrud
Administrasjonsleder Helle Simensen
Instituttsekretær Reidunn Fougli

INTERNASJONAL KOORDINATOR

Administrasjon, informasjon og veiledning i forbindelse med BIs studentutvekslinger, samarbeidsavtaler, studier i utlandet og administrasjon av BIs del av Master of Shipping Management, tas hånd om av internasjonal koordinator **Elisabeth Ilseng**. Du finner henne i tilknytning til Høyskolekontoret.

KARRIERESERVICE

Råd og veiledning i forbindelse med jobbsøking, intervju trening, bedriftskontakt, arbeidsmarkedsundersøkelser, årbøker for ferdige kandidater og generell yrkesveiledning står leder for Karriereservice **Kristian Lennertzen** for. Hans kontor finnes i tilknytning til Høyskolekontoret.

Eksamensoversikt

Siviløkonomstudiet 1. avdeling (Normalplan)

1. KLASSE:	Høst	Makroøkonomi Årsregnskap 1	Hel eksamen Deleksamen
	Vinter	Språk (kun engelsk) Org. & ledelse 1 Forretningsjus	Deleksamen Hel eksamen Hel eksamen
	Vår	Mikroøkonomi 1 Org. og ledelse 2 Matematikk Sommerprosjektoppgave	Hel eksamen Hel eksamen Hel eksamen
	Høst	Skatteøkonomi Logistikk	Hel eksamen Hel eksamen
	Vinter	Økonomistyring Språk	Hel eksamen Hel eksamen
	Vår	Makroøkonomi 2 Statistikk Form. kommunikasjon Markedsføringsledelse Sommerprosjektoppgave	Hel eksamen Hel eksamen Hel eksamen Hel eksamen
	Høst	Mikroøkonomi 2 Internasjonal markedsføring	Hel eksamen Hel eksamen
	Vinter	Finans Org. & ledelse 3	Hel eksamen Hel eksamen
	Vår	Offentlig økonomi Foretaksøkonomi Metode	Hel eksamen Hel eksamen Hel eksamen
4. KLASSE:	Høst	Strategi Org. & ledelse 4	Hel eksamen Hel eksamen

ANTALL EKSAMENER PR. KLASSE:

- 1. klasse: 7 (8) eksamener + prosjektoppgave
- 2. klasse: 8 eksamener + prosjektoppgave
- 3. klasse: 7 eksamener
- 4. klasse: 2 eksamener

Eksamensoversikt

Revisorstudiet (Normalplan)

1. KLASSE:	Høst	Makroøkonomi	Hel eksamen
		Regnskaps. info. systemer	Hel eksamen
		Innføring i revisjon	Hel eksamen
	Vinter	Matematikk	Hel eksamen
		Mikroøkonomi	Hel eksamen
	Vår	Anvendt statistikk	Hel eksamen
		Offentlig økonomi	Hel eksamen
		Internregnskap	Hel eksamen
		Engelsk	Hel eksamen
2. KLASSE:	Høst	Rettslære	Hel eksamen
		Investering og finansiering	Hel eksamen
	Vinter	Ingen	
	Vår	Skatterett	Hel eksamen
		Eksternregnskap	Hel eksamen
		Regnskapsorganisasjon/ Revisjon av IT-systemer	Hel eksamen
3. KLASSE:	Høst	Stats- og komm. adm.	Hel eksamen
		Offentlig regnskap	Hel eksamen
		Seminaroppgave	
	Vinter	Ingen	
	Vår	Privatrettet revisjon	Hel eksamen
		Offentligrettet revisjon	Hel eksamen
		Generell revisjon	Hel eksamen

ANTALL EKSAMENER PR. KLASSE:

- 1. klasse: 9 eksamener
- 2. klasse: 5 eksamener
- 3. klasse: 5 eksamener + seminaroppgave

Siviløkonomstudiet

	1.avdeling	Side:
SIV 1002	Matematikk 2	12
SIV 1102	Statistikk 2	21
SIV 1202	Metode 2	30
SIV 2002	Internregnskap	13
SIV 2005	Årsregnskap 2	22
SIV 2101	Foretaksøkonomi 1	31
SIV 2302	Finans 2	33
SIV 4002	Forretningsjus 2	14
SIV 5002	Engelsk 2	15
SIV 5103	Engelsk 5	23
SIV 5302	Tysk 2	17
SIV 5305	Tysk 5	24
SIV 5502	Fransk 2	18
SIV 5505	Fransk 5	25
SIV 6002	Formell kommunikasjon 2.....	26
SIV 6101	Strategi 1	34
SIV 7001	Organisasjon og ledelse	19
SIV 7201	Markedsføringsledelse 1	27
SIV 7601	Offentlige rammebetingelser	36
GRA 5990	Bedrift og samfunn i historisk perspektiv	38

Revisorstudiet

REV 1002	Matematikk 2	43
REV 1101	Statistikk 1	44
REV 2001	Internregnskap 1	45
REV 2101	Eksternregnskap 1	50
REV 2501	Regnskapsorganisasjon	51
REV 3101	Mikroøkonomi	47
REV 4301	Skatterett I	49
REV 7001	Privatrettet revisjon	53
REV 7101	Offentlig revisjon	54
REV 7201	Generell revisjon.....	55

Kursindeks vårterminens kurs

Siviløkonomstudiet

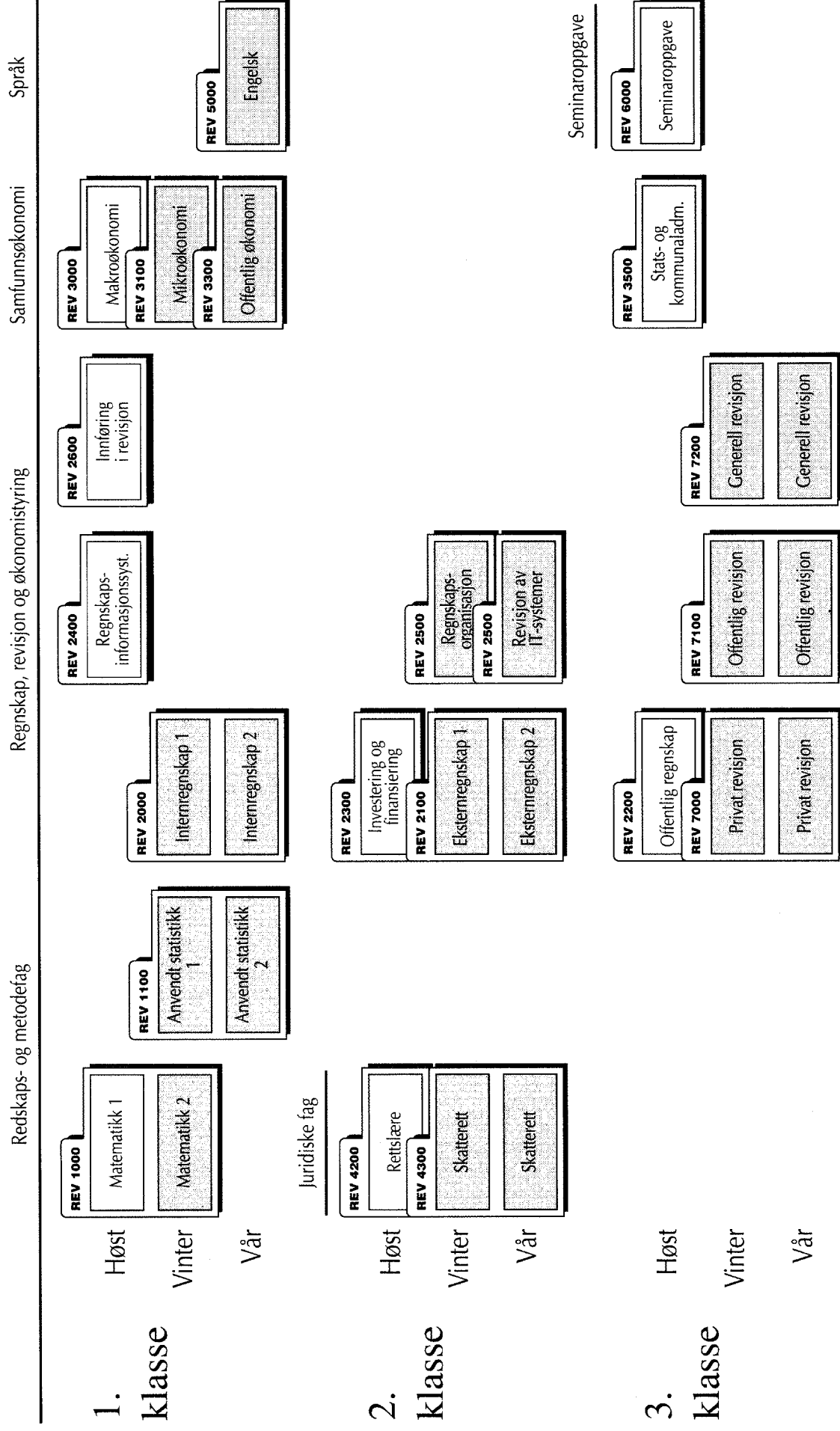
	1. avdeling	Side:
SIV 1003	Matematikk 3	61
SIV 1103	Statistikk 3	70
SIV 1104	Prosjektoppgave i statistikk	75
SIV 1203	Metode 3	77
SIV 2003	Kostnads- og inntektsanalyse.....	62
SIV 2102	Foretaksøkonomi 2	78
SIV 2200	Prosjektoppgave i regnskap	68
SIV 3101	Mikroøkonomi 1	63
SIV 3201	Makroøkonomi 2	71
SIV 3301	Offentlig økonomi.....	79
SIV 5101	Engelsk 3	64
SIV 5303	Tysk 3	65
SIV 5503	Fransk 3	66
SIV 6003	Formell kommunikasjon 3.....	72
SIV 6102	Strategi 2.....	80
SIV 7101	Organisasjonspsykologi.....	67
SIV 7202	Markedsføringsledelse 2.....	73

Revisorstudiet

REV 1102	Statistikk 2	83
REV 2002	Internregnskap 2	84
REV 2102	Eksternregnskap 2	91
REV 2502	Revisjon av IT-systemer.....	92
REV 3301	Offentlig økonomi.....	85
REV 4302	Skatterett 2	90
REV 5001	Engelsk	87
REV 7002	Privatrettet revisjon	95
REV 7102	Offentlig revisjon	97
REV 7202	Generell revisjon.....	99

Struktur

Revisorstudiet (normalstudieplan)

BI

Kr. 25,-

Handelshøyskolen BI
Elias Smiths vei 15
Postboks 580
N-1301 Sandvika
Telefon 67 57 05 00